

TRIMBURIERUL UCRAINEAN

Serie nouă, nr. 525-526 / aprilie 2025

Luptați și veți învinge!

M. Ulebrany

Revistă a Uniunii Ucrainenilor din România

Dragi prieteni,

Paștele este un prilej de reflecție și comuniune, o sărbătoare a renașterii și a speranței.
Fie ca Lumina Învierii să ne călăuzească în activitatea noastră, inspirându-ne
să construim împreună o societate mai dreaptă și mai unită.

Vă doresc sănătate, înțelepciune și împliniri alături de cei dragi! Sărbători fericite!

NICOLAE-MIROSLAV PETREȚCHI
Președintele Uniunii Ucrainenilor din România

Din sumar:

- ◆ Din agenda deputatului UUR ➤ pag. 2
- ◆ Discuții cu Crin Antonescu, candidatul Coaliției proeuropene la alegerile prezidențiale ➤ pag. 3
- ◆ Cronica activității UUR ➤ pag. 4
- ◆ Taras H. Șevcenko, omagiat în filialele UUR, la 211 ani de la naștere ➤ pag. 5-7, 9
- ◆ Activitate școlară dedicată poetului național al Ucrainei, la Bălcăuți ➤ pag. 8
- ◆ Portret de profesor – Violeta Manzur, Liceul „Iulia Hasdeu” din Lugoj ➤ pag. 10, 12
- ◆ Etapa județeană a Olimpiadei de Limba și Literatura Ucraineană Maternă ➤ pag. 11
- ◆ Speranța și solidaritatea rămân puternice ➤ pag. 13
- ◆ Festival-concurs de ouă încondeiate, la Mihăileni ➤ pag. 14
- ◆ Zilele premergătoare sărbătorilor pascale ➤ pag. 15
- ◆ Învierea Domnului ➤ pag. 16

HRISTOS A ÎNVIAT!

Se așternuse piatra pe proaspătul mormânt
Și noaptea coborâse, acoperind cetatea.
Se liniștise neamul vânzării pe pământ
Era o taină mare... minune-apropiată.

Au stat tăcuți de pază cei doi ostași străjari
Ne-atingi de măreția adâncurilor firii,
Nepresimțind venirea minunii celei mari
Ce-avea să schimbe fața și rostul omenirii.

Și iată miezul nopții, de stele-mpodobit;
Un tunet lung s-aude, pământu-n el vuiște,
Adânci puteri îl mișcă, izbindu-l. Zguduit,
Mormântul se deschide: scriptura
se-implinește.

Lumini lucesc la gura mormântului deschis,
Întunecimea pierde o clipă-n toată firea...
Hristos învie!... Paznici, să fie vouă vis,
Lumina vă orbește, v-a înlemnit uimirea!

Lumină din lumina cerescului cuprins
Lucește-acum pe chipu-i, Îl-nalță biruința.
Și, lepădând pământul, îi lasă foc nestins
Pe calea mântuirii: nădejdea și credința.

Cu moartea Sa, pe cruce murind nevinovat,
Ne-au dat El nouă pildă a marii jertfi de Sine,
Cu moartea Sa pe moarte călcând au înviat
Spre învierea vieții în faptele de bine.

Cântați cu bucurie aceluia Ce-au scăpat
Pe om și omenirea de moarte sufletească.
Îi Paștele! Viață! Hristos au înviat!
Iubire între oameni și pace să domnească!

(Aprilie, 1910)

Alexei MATEEVICI

DEMERSURI PENTRU REZOLVAREA PROBLEMELOR SEMNALATE DE CETĂȚENI

De mai multă vreme, România se confruntă cu o criză a aprovizionării cu medicamente esențiale care afectează grav pacienții cu afecțiuni cronice și acute. În prezent, peste 700 de medicamente lipsesc din farmacii, iar printre ele se numără tratamente vitale pentru boli grave, cum ar fi cancerul, epilepsia, diabetul, bolile cardiovasculare și alte afecțiuni deosebit de periculoase.

Pentru că această problemă se repetă periodic, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, în data de 18.03.2025 i-a adresat oficial ministrului Sănătății, Alexandru Rafila, o întrebare scrisă, prin care solicită lămuriri și soluții pentru gestionarea crizei medicamentelor în țara noastră.

Este imperios necesar ca Ministerul Sănătății să intervină cu măsuri concrete pentru prevenirea și gestionarea lipsei de continuitate în aprovizionarea cu medicamente de uz urgent.

„Suntem în situația în care pacienții se văd nevoiți să caute tratamente din farmacie în farmacie sau să aștepte să fie contactați atunci când medicamentele sunt găsite, din întâmplare, într-un alt depozit, în alt oraș. Mai mult, farmaciile au început să facă liste de așteptare pentru medicamentele care lipsesc frecvent, dar nici așa nu reușesc să le pună la dispoziția celor care au nevoie de ele. Situația este cu atât mai gravă, cu cât lipsa medicamentelor autentice deschide ușa apariției medicamentelor contrafăcute, care conțin ingrediente de calitate inferioară sau chiar periculoase pentru sănătatea umană. Medicamentele contrafăcute nu respectă aceleași standarde de calitate, siguranță și eficiență ca produsele originale, iar riscurile la adresa vieții oamenilor sunt extrem de mari. Toate aceste lucruri i le-am semnalat ministrului Rafila, căruia i-am atras atenția că, în ciuda aparenței unei oferte abundente de medicamente, pe care o vedem în numeroasele reclame din media, realitatea este cu totul diferită: mii de pacienți nu reușesc să găsească tratamentele de care au nevoie”, a subliniat Nicolae-Miroslav Petrețchi.

Conform Agenției Naționale a Medicamentului, au existat discontinuități în aprovizionarea cu medicamente în spitale, iar situația a fost parțial remediată pentru o perioadă. Totuși, acest fenomen se repetă periodic, iar acum ne confruntăm, din nou, cu o criză a medicamentelor esențiale.

Reprezentantul minorității ucrainene în Camera Deputaților i-a solicitat ministrului Sănătății să explice oficial lipsa medicamentelor și perpetuarea acestei situații. De asemenea, i-a cerut informații despre măsurile ce se preconizează a fi luate pentru prevenirea și gestionarea numărului de discontinuități în aprovizionarea cu medicamente de uz urgent, care sunt cauzele care au condus la această situație și ce soluții va întreprinde Ministerul Sănătății pentru a asigura creșterea disponibilității medicamentelor în farmacii.

„Pacienții trebuie să poată avea acces la medicamentele necesare pentru a-și trata afecțiunile și a-și

proteja sănătatea, iar Ministerul Sănătății trebuie să ofere răspunsuri clare și să ia măsuri imediate pentru a remedia această criză care afectează viața multor cetățeni”, a menționat Nicolae-Miroslav Petrețchi în întrebarea scrisă, adresată domnului ministru Alexandru Rafila.

DECLARAȚII POLITICE

De la tribuna Camerei Deputaților, președintele UUR, deputatul Nicolae-Miroslav Petrețchi, a atras atenția miercuri, 26 martie, asupra unui risc major cu care se confruntă țara noastră: pericolul real ca România să alunece spre izolaționism, vulnerabilitate externă și rătăcirea direcției euroatlantice, într-un moment de instabilitate internațională profundă, în care viitorul Europei și, implicit al nostru, poate fi deformat.

Nicolae-Miroslav Petrețchi a subliniat că alegerile prezidențiale se află astăzi în centrul răspunsului colectiv la crizele care se succed și sunt un moment decisiv, o veritabilă hârtie de turnesol pentru direcția în care va merge România în anii ce vin. „Interesele de securitate ale României implică alegerea, prin vot democratic și liber, a unui președinte care ne va menține țara în tabăra euroatlantică!”.

Reprezentantul ucrainenilor în Parlamentul României a avertizat că un președinte izolaționist ar completa tabloul unei furtuni perfecte, ar vulnerabiliza timidele noastre încercări de a rezista, ar distruge singurele alianțe care ne apără și ar deschide barbarilor poarta cetății. „Viziunea celor care susțin un asemenea președinte este una periculoasă: îl visează drept la Bruxelles și în genunchii la Moscova, iar alegerea unei astfel de figuri ar putea năruia, pentru mulți ani, această țară frumoasă și liberă”.

În fața acestui scenariu apocaliptic, Nicolae-Miroslav Petrețchi a prezentat cinci măsuri, cinci scuturi protectoare:

- Organizarea impecabilă a viitoarelor alegeri;
- Derularea unor campanii de informare corecte

privind beneficiile apartenenței noastre la spațiul european;

- Coborârea din «turn» a candidaților proeuropeni, care să refacă contactul direct cu alegătorii;
- Recăștigarea electoratul allergic la practici balcanice, nepotisme și sinecuri;
- Mobilizarea electoratului care mai crede în moderație, echilibru, decență și valori europene.

„În viziunea mea, acestea sunt cele cinci scuturi protectoare care ne pot apăra, în luna mai, de o alegere care ar putea schimba dramatic destinul României. De alegerea pe care o vom face în nu depinde doar cine va ocupa funcția de președinte, ci dacă România va continua să stea dreaptă între națiunile euroatlantice sau va fi împinsă, tăcut și periculos, spre marginea istoriei”, a conchis Nicolae-Miroslav Petrețchi.

RESPONSABILITĂȚI PARLAMENTARE

În urma votului exprimat în plenul comun al Camerei Deputaților și Senatului, Nicolae-Miroslav Petrețchi a fost desemnat, marți, 25 martie, în mod oficial, președintele Grupului parlamentar de prietenie cu Ucraina, la propunerea Grupului Parlamentar al Minorităților Naționale.

„Le mulțumesc colegilor parlamentari pentru încrederea acordată prin acest vot. Este o onoare, dar și o mare responsabilitate pe care mi-o asum cu seriozitate și implicare. În calitate de președinte al Uniunii Ucrainenilor din România și reprezentant al comunității ucrainene în Parlament, consider că am toată experiența necesară pentru a reprezenta cu demnitate această funcție. Pentru mine este o oportunitate importantă de a consolida relațiile dintre România și Ucraina, prin dialog deschis, cooperare parlamentară și sprijin reciproc.

Voi continua să fiu un susținător constant al unei relații deschise și constructive între țările noastre, să promovez relațiile bilaterale dintre România și Ucraina, ca și până în prezent, pe toate palierele: parlamentar, diplomatic, cultural și educațional.

Într-un context geopolitic complicat, în care Ucraina se confruntă cu realități dramatice și provocări majore, este esențial ca România să fie un partener prezent, activ și vizibil în sprijinirea parcursului democratic, european și suveran al Ucrainei. Mă voi implica cu toată responsabilitatea pentru ca legăturile istorice, umane și strategice să rămână solide și orientate spre viitor.

Voi sprijini eforturile menite să ridice relațiile bilaterale dintre România și Ucraina la nivel de parteneriat strategic, cel mai înalt grad de colaborare între două state. Relațiile strategice bine construite deschid noi posibilități și oportunități, iar, împreună, România, Ucraina și Republica Moldova vor reprezenta o nouă forță pentru întreaga regiune a Mării Negre”, a scris Nicolae-Miroslav Petrețchi pe contul său de Facebook.

Observator

Inițiativă legislativă a deputatului UUR, votată de Parlament

Parlamentul României a adoptat vineri, 14 martie 2025, propunerea legislativă a domnului Nicolae-Miroslav Petrețchi, reprezentant al minorității ucrainene în Camera Deputaților, pentru combaterea consumului de droguri. Legea, potrivit căreia Consiliul Național al Audiovizualului (CNA) va organiza, prin intermediul radiodifuzorilor, campanii de informare publică menite să prezinte efectele nocive ale consumului de droguri, traficului de droguri și traficului de persoane, a fost trimisă spre promulgare Președintelui României.

„Este o victorie legislativă pe care am obținut-o prin muncă susținută și determinare, o măsură concretă prin care statul român face un pas ferm în lupta împotriva acestui flagel care amenință viitorul tinerilor noștri”, a subliniat Nicolae-Miroslav Petrețchi.

El a amintit că a demarat acest demers în septembrie 2023, conștient de realitatea dură cu care se confruntă România: consumul de droguri a atins cote alarmante, vârsta de debut a consumatorilor a scăzut dramatic, iar fenomenul s-a extins într-un ritm îngrijorător. În ultimii trei ani anteriori inițierii proiectului, numărul celor care au cerut ajutor pentru a scăpa de dependență crescuse cu 25%, iar dramele cauzate de consumul de substanțe interzise sunt în prezent tot mai frecvente. „Tineri pierduți, familii distruse, tragedii precum cea din 2 Mai, unde drogurile au ucis tineri nevinovați, aceste realități impuneau o reacție fermă, iar această lege este răspunsul”, menționează reprezentantul ucrainenilor în Camera Deputaților.

Prin modificarea Legii Audiovizualului, actul normativ obligă Consiliul Național al Audiovizualului să desfășoare campanii de informare publică privind efectele

devastatoare ale consumului de droguri. Televiziunile și posturile de radio vor avea responsabilitatea de a difuza mesaje educative care să ajungă la toți cetățenii, avertizând asupra riscurilor dependenței și oferind informații importante despre centrele de dezintoxicare și despre soluțiile de sprijin existente. În plus, în localitățile unde minoritățile naționale depășesc 10% din populație, aceste mesaje vor fi difuzate și în limbile acelor minorități, pentru că mesajul trebuie să ajungă la fiecare cetățean, indiferent de limba pe care acesta o vorbește.

Vorbând despre parcursul legislativ anevoios al acestui act normativ, Nicolae-Miroslav Petrețchi a spus că și-ar fi dorit ca acest parcurs să fi fost mai scurt. „Deși a trecut repede cu unanimitate de Camera Deputaților, s-a lungit în Senat, Cameră decizională, dar în cele din urmă, a obținut unanimitatea și aici. Le mulțumesc, cu recunoștință, membrilor și președinților Comisiilor parlamentare de specialitate – raportoare și avizatoare, pentru sprijinul acordat în parcurgerea etapelor legislative, mai ales că au adus, prin amendamente, completări importante privind extinderea prevederilor actului normativ atât la traficul de droguri, cât și la traficul de persoane”.

Pentru ca propunerea legislativă să se bucure de o largă susținere, Nicolae-Miroslav Petrețchi, în calitate de inițiator unic al acesteia, a cooptat coinițiatori din toate formațiunile politice, cu scopul de a obține sprijinul necesar pentru ca propunerea să devină lege. Acesta le-a mulțumit tuturor colegilor din Parlament pentru sprijinul acordat.

Promulgarea legii de către Președintele României va permite crearea unui instrument real de prevenție, protecție și conștientizare a consumului de droguri. Societatea românească nu mai poate rămâne pasivă în fața acestui fenomen care distruge vieți. Este o victorie legislativă, dar, mai ales, este o victorie pentru siguranța și viitorul generațiilor care vin!

Sursa: www.uur.ro

COMUNICAT

DIN ACTIVITATEA CONDUCERII

UNIUNII UCRAINENILOR

DIN ROMÂNIA

Președintele Uniunii Ucrainenilor din România a convocat, pentru data de 09.04.2025, la sediul Filialei Cluj a UUR din municipiul Cluj-Napoca, str. Ioan Budai-Deleanu, nr. 64, județul Cluj, ședința ordinară a Consiliului (Radei) UUR.

În prima parte a lucrărilor, Consiliul Uniunii a analizat activitatea organizațiilor locale ale UUR în vederea participării la alegerile prezidențiale din mai 2025, în contextul rolului lor esențial în menținerea stabilității politice interne, în protejarea drepturilor fundamentale ale tuturor cetățenilor, inclusiv ale minorităților naționale, în asigurarea unui climat politic și social echilibrat și predictibil, precum și în continuarea angajamentului ferm al României față de valorile democratice și europene, sprijinind totodată parcursul proeuropean și euroatlantic al Ucrainei și al Republicii Moldova. În acest sens, Consiliul (Rada) Uniunii Ucrainenilor din România a consolidat, prin completări formulate în cadrul ședinței, decizia anterioară privind susținerea candidaturii Coaliției de guvernare, în persoana lui Crin Antonescu, la alegerile prezidențiale.

În continuare, departamentul administrativ a prezentat informările realizate de compartimentele resurse umane și contabilitate cu privire la situația financiar-contabilă pentru perioada februarie-martie 2025 și rezultatele reieșite atât în urma analizei pe categorii a cheltuielilor efectuate la nivelul filialelor, al comisiilor de specialitate ale UUR, cât și din

verificarea deconturilor transmise de președinții de filiale.

Ședința de lucru a continuat cu prezentarea și aprobarea devizelor estimative pentru acțiunile planificate a se desfășura în perioada aprilie-mai 2025, care, în principal, s-au referit la organizarea și desfășurarea unor acțiuni

specifice, și anume: „Concurs de recitare a poeziei ucrainene – faza județeană” – Filialele Arad, Caraș-Severin, Maramureș, Satu Mare, Suceava și Timiș; „Ziua cămășii ucrainene – ediția a III-a” – Filiala Arad; „Pelerinaj la Mănăstirile Prislop și Crișan – județul Hunedoara” – Filiala Arad; „Ziua iei și cusăturilor ucrainene” – Filiala București; „Tinere condeie – Meșteșuguri artistice tradiționale” – Filiala Botoșani; „Atelier creativ pentru copiii ucraineni – Tehnica încondeierii ouălor” – Filiala Caraș-Severin; „Campionatul județean de mini-fotbal” – Filiala Caraș-Severin; „Hristos a înviat!” – Filiala Cluj; „200 de ani de la nașterea jurnalistului și activistului civic Vasyl Myhailovych Bilozerskyi” – Filiala Cluj; „Parada cămășii brodate. Ziua tatălui” – Filiala Cluj; „Tradiții Pascale la ucraineni – jocuri și cântece ritualice de primăvară” – Filiala Galați; „Ziua cămășii ucrainene” – Filiala Galați; „Cântece și dansuri pe Valea Ruscovei” – Filiala Maramureș; „Obiceiuri pastorale de primăvară la ucraineni – Mira la Huțuli” – Filiala Maramureș; „Cinstirea veteranilor de război și păstrarea tradițiilor la ucraineni” – Filiala Maramureș; „Ziua cămășii ucrainene” – Filiala Satu Mare; „Concursul Istoria și tradițiile ucrainenilor – etapa națională” – Filiala Suceava; „Conviețuiri” – Filiala Suceava; „Olimpiada de Limba și Literatură Ucraineană Maternă – etapa națională” – Filiala Suceava; „Concursul Istoria și tradițiile ucrainenilor – etapa județeană” – Filiala Timiș; „Concert religios pascal” – Filiala Timiș; „Parada portului tradițional ucrainean” – Filiala Timiș; „Tradiții și obiceiuri ucrainene: întâlnire cu fiii satului” – Filiala Tulcea; „Festivalul bujorilor” – Filiala Tulcea; „Vizită documentară la monumentul din Dunavățu de Jos” – Filiala Tulcea etc. Toate devizele prezentate de filiale și de comisiile de specialitate au fost aprobate, iar, acolo unde sumele solicitate au fost mai mari decât cele prevăzute în planul anual de cheltuieli, acestea au fost suplimentate.

În cadrul lucrărilor, președintele UUR a prezentat referatele de necesitate pentru perioada aprilie-mai 2025. Prin acestea, filialele și comisiile de specialitate ale Uniunii au solicitat alocarea de fonduri pentru: desfășurarea ședințelor de Comitet și participarea la ședințele Consiliului UUR, plata cheltuielilor gospodărești, achiziția obiectelor de uz casnic și gospodăresc, de materiale consumabile, renovare sedii etc. În urma dezbaterilor, au fost aprobate toate referatele.

Au urmat, ca puncte distincte pe ordinea de zi, analizarea propunerilor editoriale pentru trimestrul II al anului curent și analiza activității comisiilor de specialitate ale UUR pentru perioada noiembrie 2023 – februarie 2025.

Tot în cadrul lucrărilor ședinței, a fost prezentată activitatea deputatului UUR, Nicolae-Miroslav Petrețchi, evidențiind un număr semnificativ de inițiative legislative cu impact atât asupra comunității ucrainene, cât și asupra societății românești în ansamblu. Activitatea parlamentară a inclus, de asemenea, adresarea unor întrebări și interpelări către membrii Guvernului, vizând identificarea de soluții pentru problemele cu care se confruntă comunitatea ucraineană din România. Toto-

Discuții cu Crin Antonescu, candidatul Coaliției proeuropene la alegerile din mai

Candidatul susținut de Coaliția de guvernare pentru funcția de președinte al României, Crin Antonescu, a participat luni, 7 aprilie, la ședința Grupului Parlamentar al Minorităților Naționale din Parlamentul României. Întâlnirea a avut loc în contextul protocolului de susținere semnat în Coaliția de guvernare și a reprezentat un gest politic de responsabilitate și de încredere reciprocă între reprezentanții comunităților etnice și candidatul unic la președinția României.

Prezența lui Crin Antonescu în mijlocul grupului a reconfirmat angajamentul său autentic pentru o Românie în care fiecare comunitate minoritară este respectată și ascultată. A fost un dialog firesc, așezat, în care am regăsit ceea ce ne dorim cu toții: o țară echilibrată, condusă de un om al instituțiilor, al valorilor democratice și al demnității.

Este pentru prima dată când Grupul Minorităților Naționale susține oficial un candidat în alegerile prezidențiale și acest lucru devine firesc, necesar și un angajament implicit pentru fiecare minoritate etnică reprezentată în Parlamentul României.

În calitate de deputat și reprezentant al Uniunii Ucrainenilor din România, Nicolae-Miroslav Petrețchi a reafirmat angajamentul UUR pentru acest proiect comun și a amintit un moment semnificativ pentru comunitatea ucraineană – Crin Antonescu a fost primul oficial român care l-a primit pe Eugene Czolij, președintele Congresului Mondial al Ucrainenilor, la prima sa vizită în România. Acel gest a transmis mesajul respectului său ferm pentru identitatea ucraineană, susținerea valorilor democratice și a parcursului european al Ucrainei.

„Mi-am exprimat convingerea și totala încredere că vom colabora și în continuare, Crin Antonescu din postura de președinte al României, eu ca reprezentant al comunității ucrainene din țară. Vom acționa împreună pentru susținerea Ucrainei, pentru menținerea unității comunității noastre care, deși este constant vizată de propaganda rusă și de războiul hibrid al laboratoarelor de la Kremlin, rămâne cea mai unită și mai reprezentativă comunitate. În cadrul întâlnirii, am prezentat, pe scurt, și activitatea Uniunii Ucrainenilor din România și eforturile noastre din acești ani. Personal, am fost plăcut impresionat de felul în care Crin Antonescu a demonstrat că știe detaliat cum trăiesc comunitățile în toate regiunile țării, provocările și nevoile noastre specifice”, a scris Nicolae-Miroslav Petrețchi pe contul său de Facebook.

„L-am felicitat cu sinceritate pentru dialog și participare, exprimându-mi satisfacția că ne oferim susținerea pentru un candidat la președinție care înțelege rolul minorităților naționale într-o democrație funcțională. România a fost și rămâne un exemplu de bune practici în Europa în ceea ce privește protecția minorităților, iar acest model trebuie păstrat și întărit”, a mai scris reprezentantul comunității ucrainene în Camera Deputaților.

„Sprijinul nostru rămâne ferm! România are nevoie de stabilitate, de orientare clară euroatlantică și de un lider care stăpânește complexitatea societății românești în toate nuanțele sale și acesta este Crin Antonescu”, a conchis Nicolae-Miroslav Petrețchi.

Sursa: www.uur.ro

dată, în urma votului exprimat în plenul comun al Camerei Deputaților și Senatului, domnul deputat Nicolae-Miroslav Petrețchi a fost desemnat, în mod oficial, președintele Grupului parlamentar de prietenie cu Ucraina.

Membrii Consiliului Uniunii Ucrainenilor din România au dezbătut o serie de propuneri privind îmbunătățirea activității redacțiilor publicațiilor Uniunii, în scopul adaptării cât mai eficiente a acestora la nevoile comunității ucrainene din România, analizând totodată modul de implementare a prevederilor Rezoluției Congresului 9 al UUR, context în care s-au evidențiat demersurile realizate de filialele Uniunii pentru intensificarea colaborării cu reprezentanții administrației publice, susținerea parcursului european și euroatlantic al Ucrainei și al Republicii Moldova, consolidarea inițiativelor dedicate promovării valorilor culturale și religioase ale tuturor confesiunilor ucrainene etc.

Spre sfârșitul lucrărilor ședinței, au fost analizate și dezbătute diverse probleme organizatorice privind desfășurarea activității Uniunii Ucrainenilor din România, printre care: aprobarea parteneriatului dintre Filiala Satu Mare a UUR și Colegiul Național „Ioan Slavici” din Satu Mare, Școala Gimnazială „Octavian Goga” din Satu Mare, Școala Gimnazială Halmeu și Consiliul Local Yamnytsia – Ucraina, în vederea sprijinirii copiilor ucraineni de pe teritoriul Ucrainei; aprobarea solicitării Administrației Regionale de Stat Ivano-Frankivsk privind organizarea unui schimb de experiență în România pentru 10 copii de pe teritoriul Ucrainei; aprobarea parteneriatului dintre Filiala Iași a UUR și Școala Gimnazială „Ion Creangă” din Iași etc.

La încheierea ședinței, Consiliul Uniunii a adoptat hotărâri pentru fiecare dintre problemele și măsurile analizate și aprobate, acestea fiind semnate de toți membrii Radei.

Următoarea ședință de lucru a Consiliului va avea loc la o dată și într-o locație care vor fi comunicate în timp util filialelor.

Consiliul Uniunii Ucrainenilor din România

CRONICA ACTIVITĂȚII UUR

**Eveniment omagial, dedicat scriitoarei ucraine-
ne Lesea Ukrainka, la Negostina**

Născută la data de 25 februarie 1871, Lesea Ukrainka a trăit doar 42 de ani, dar în acest timp a creat un număr mare de lucrări remarcabile care atrag toate categoriile de cititori și astăzi. Opera sa este pătrunsă de credință în dreptate, dragoste pentru popor și dorință de libertate.

Lesea Ukrainka a avut un destin marcat de suferință, dar a fost înzestrată cu o forță interioară extraordinară. Încă din copilărie, a fost diagnosticată cu tuberculoză osoasă, o boală dureroasă care i-a afectat mobilitatea și i-a impus numeroase tratamente dificile. În ciuda durerii constante și a limitărilor fizice, nu s-a lăsat învinsă, dedicându-se literaturii și luptei pentru libertatea spirituală a poporului său. Scrisa și traducea în nopțile de insomnie, găsind în creație o alinare și o modalitate de a transcende suferința. Operele sale, pline de pasiune și rezistență, reflectă talentul literar extraordinar și voința sa de fier. Deși viața i-a fost scurtată de boală, moștenirea sa literară rămâne un simbol al luptei împotriva destinului potrivnic.

Evenimentul „Lesea Ukrainka în sufletul copiilor”, desfășurat la Școala Gimnazială Bălcăuți în parteneriat cu Școala Gimnazială Negostina, în ziua de 18 februarie 2025, a implicat elevii din clasele I, II, V și VI. Coordonat de prof. Anca Știubianu, în colaborare cu prof. Diana Fraseniu, manifestarea a urmărit familiarizarea elevilor cu opera poetei Lesea Ukrainka, dezvoltarea aptitudinilor creative și promovarea valorilor culturale și umane. Activitatea a fost organizată într-un decor tematic, iar elevii, îmbrăcați în cămăși tradiționale, au adus un omagiu poetei prin desene inspirate din opera sa. Copiii au oferit un program, în limba ucraineană, care a inclus recitări de poezie și interpretări muzicale pe versurile scriitoarei. Pentru a facilita înțelegerea personalității sale de către toți cei prezenți, biografia Lesei Ukrainka a fost prezentată și în limba română.

A doua parte a evenimentului a inclus „Târgul de Jucării”, în cadrul căruia copiii au donat și cumpărat jucări, iar fondurile colectate, în valoare de 623 lei, au fost direcționate pentru susținerea unui copil bolnav, prin asociația „Uniți pentru a ajuta”. La finalul acțiunii, fiecare elev a primit un desert și o inimioară de carton pe care și-a exprimat impresia personală privind activitatea. Prin această inițiativă, elevii și-au îmbunătățit exprimarea în limba ucraineană, creativitatea, empatia și și-au îmbogățit cunoștințele privind viața și opera poetei Lesea Ukrainka.

**„Ziua Internațională a Femeii” și „Veciornyți
copiilor”, la Cluj**

Sâmbătă, 8 martie, Filiala Cluj a Uniunii Ucrainenilor din România a organizat, pentru membrii „Clubului copiilor ucraineni”, evenimentul „Ziua Internațională a Femeii” și „Veciornyți copiilor”. Gazda evenimentului, Lyudmyla Dorosh, redactor-șef al revistei pentru copii „Clopotelul”, editat sub egida UUR, le-a povestit copiilor despre obiceiul ucrainean de a organiza „veciornyți” (șezători). Copiii au aflat cum și unde se țineau șezătorile, ce se întâmpla în cadrul acestora, ce muncă depuneau în comun fetele, cât durau șezătorile și ce importanță aveau acestea în viața tinerilor ucraineni din trecut.

A doua componentă a evenimentului a fost o discuție despre Ziua Internațională a Femeii, în cadrul căreia copiii au descoperit esența și istoricul acestei sărbători. Unii considerau respectiva sărbătoare ca fiind Ziua Mamei, o zi a feminității și a frumuseții, însă, în cadrul evenimentului de la Cluj, copiii au aflat că această sărbătoare simbolizează, în primul rând, lupta femeilor pentru egalitatea de drepturi și libertatea de alegere.

Și, întrucât mămicile sunt mereu prezente la evenimente, organizatorii au decis să le pregătească o mică surpriză. Copiii și mamele lor au participat la mai multe jocuri distractive, pentru a arăta cât de bine se cunosc. Copiii trebuiau să compună o mică descriere a mamei lor, iar mamele, după ce ascultau descrierile, trebuiau să se identifice pe baza descrierii copilului.

În continuare, două echipe de mame au prins cârlige de rufe pe hainele copiilor, pentru ca apoi să fie rugate să le îndepărteze de pe copiii lor, cu ochii închiși, cât mai repede posibil (doar că organizatorii au schimbat copiii, ceea ce a stârnit hohote de râs în rândul publicului). Spre sfârșitul părții dedicate divertismentului, două echipe de copii au primit sarcina de a crea, pentru mamele lor, tablouri înfățișând buchete de flori, prin tehnica colajului, decupând flori de hârtie și lipindu-le pe carton contra cronometru. Această competiție a adus, de asemenea, multe zâmbete.

Combinând tradițiile de la „veciornyți” cu Ziua Internațională a Femeii, organizatorii au invitat copiii să lucreze cu lână colorată și să creeze lalele, pentru a le oferi drept cadou mamelor lor. Procesul a fost interesant și incitant, iar rezultatul i-a surprins plăcut atât pe copii, cât și pe mamele acestora.

Apoi, mamele au primit un alt cadou – fiecare a scos bilețele pe care erau notate diferite sarcini, pe care copiii urmau să le îndeplinească acasă, în locul lor (cum ar fi: curățenie în cameră, pregătirea micului dejun etc.).

La finalul evenimentului, organizatorii le-au transmis mamelor și fetelor prezente cuvinte de felicitare din partea președintelui Uniunii Ucrainenilor din România, Nicolae-Miroslav Petrețchi, și a președintelui Filialei Cluj a Uniunii Ucrainenilor din România, Ioan Herbil, și le-au oferit buchete de flori în numele acestora.

**Ziua Internațională a Femeii, celebrată de Filiala
UUR Maramureș**

La data de 9 martie 2025, Filiala Maramureș a Uniunii Ucrainenilor din România, în parteneriat cu Uniunea Femeilor Ucrainene din România, a organizat acțiunea „Rolul femeii ucrainene în societate”. Evenimentul, desfășurat la sediul UUR din Sighetu Marmației, cu participarea a peste 100 de persoane, a avut drept scop celebrarea, recunoașterea și aprecierea contribuției deosebite pe care femeile de etnie ucraineană o aduc comunității noastre din România, prin promovarea și păstrarea identității culturale ucrainene.

În cadrul evenimentului, au luat cuvântul președintele Filialei UUR-Maramureș, Miroslav-Nicolae Petrețchi, președintele UFUR, Mirela Ciucur, inspectoarea școlară pentru minoritatea ucraineană, Ana-Maria Covaci, directoarea Liceului Pedagogic „Taras

Șevcenko”, Lucreția Semeniuc, prim-vicepreședintele UUR, Vasile Pasenciu, vicepreședintele UUR, Ioan Recalo, prim-vicepreședintele Filialei UUR-Maramureș, Pinte Mariciuc, vicepreședinții Gheorghe Mocernac și Mihai-Ioan Lauruc, președintele organizației locale Bocicoiu Mare a UUR, Mihai-Narcis Bobriuc, vicepreședintele organizației locale Crăciunești a UUR, Ioan-Florin Calinca, precum și interpretul UUR, Nicolae Greșciuc, fiecare transmitând cuvinte de felicitare tuturor femeilor și subliniind importanța implicării acestora în viața culturală și socială a comunității ucrainene.

Cu această ocazie, în semn de prețuire pentru devotamentul și eforturile pe care le depun în păstrarea și promovarea tradițiilor ucrainene în România, participantelor le-au fost oferite flori.

**Ziua Internațională a Fericirii, sărbătorită de copii
din Paltinu și Spărturi**

Când ați auzit ultima oară un copil spunând sincer „astăzi sunt fericit”? Ei bine, la Școala Gimnazială Paltinu și la Școala Primară Spărturi, copiii ucraineni au simțit fericirea și au exprimat-o cu toată inima, de Ziua Internațională a Fericirii, sărbătorită pe 20 martie.

Acest lucru a fost posibil datorită inimoasei profesoare Constantina Bursuc, care a ales să sărbătorească bucuria alături de elevi prin jocuri interactive, desene colorate și cuvinte calde împărtășite colegilor și profesorilor.

Atmosfera a fost una de armonie și empatie, iar activitățile desfășurate au avut un impact profund în dezvoltarea emoțională a copiilor. Le-au oferit ocazia să-și exprime gândurile pozitive, să descopere frumusețea lucrurilor simple și să întărească legăturile umane.

Promovarea fericirii și a comunicării constructive îi ajută pe elevi să-și clădească încrederea în sine și să învețe cum să-și gestioneze emoțiile. Prin desen, joc și exprimare liberă, copiii s-au deschis către lume și către ei înșiși, învățând, într-un mod firesc, ce înseamnă echilibrul interior.

Astfel de inițiative construiesc un mediu școlar prietenos, unde fiecare copil se simte ascultat, prețuit și încurajat să fie el însuși. Ziua Internațională a Fericirii s-a transformat pentru copiii ucraineni într-o lecție vie despre starea de bine și despre bucuria lucrurilor simple, lecție pe care cei mici o vor purta în bagajul dezvoltării lor prețioase.

Sursa: www.uur.ro

TARAS H. ȘEVCHENKO, POETUL NAȚIONAL AL UCRAINEI, OMAGIAT ÎN FILIALELE UUR, LA 211 ANI DE LA NAȘTERE

MIHĂILENI – BOTOȘANI

Taras Hryhorovyci Șevcenko, un geniu al literaturii ucrainene, un spirit liber, un patriot, care a rămas nemuritor pentru întreaga suflare ucraineană, a fost omagiat de către elevi, profesori și membri ai Filialei Botoșani a UUR.

„Un copil iobag, orfan de ambii părinți, ajunge nu numai un student eminent la Academia de Arte Imperiale, ci și un poet nemuritor, o sursă actuală de inspirație pentru noile generații. Ce destin!”, cu aceste cuvinte a deschis doamna profesoară Iuliana Vatamaniuc evenimentul dedicat marelui poet, desfășurat la Școala Gimnazială „Maria Enescu Cosmovici” din Mihăileni. Pentru că omagierea a avut loc în apropierea zilei de 8 martie, am încercat să creionăm teme și motive literare din creația marelui poet atât prin desen, cât și prin analiza textelor din volumele sale, puse la dispoziție de către Filiala Botoșani a UUR.

„Cobzarul” – esența literaturii ucrainene, aduce la lumină poeme folclorice romantice ale rapsozilor ucraineni care străbăteau teritoriile patriei cântând la cobză, iar condiția femeii oprimată este subliniată în poeme ce ating sufletele celor care înțeleg cu adevărat semnificațiile și valențele figurilor de stil.

„Șevcenko își reclădește patria în seria de lucrări «Ucraina pitorească», la fel cum primăvara reînvie

flori asuprite de friguri și zăpezi. Șevcenko, «Profetul», a creat versuri care au fost puse pe muzică de către mari compozitori ucraineni și ruși. Să nu uităm că prima școală i-a fost biserica Sfântul Kiril, iar potențialul său a fost remarcat de către artistul Ivan Soșenko. Un pas important în cariera geniului ucrainean a fost înscrierea la Academia de Arte Imperiale, încurajat fiind de același Soșenko”, a subliniat eleva Elena Ivaniciuc din clasa a VIII-a.

Ansamblul „Florile Bucovinei”, din care fac parte elevi care învață la Școala Gimnazială „Maria Enescu Cosmovici”, a arătat că nu se identifică doar cu dansul ucrainean, el a fost la înălțime prezentând

versuri ale poetului, personaje reprezentative din creațiile acestuia, imagini sugestive inspirate din temele și motivele literare specifice creației șevcenkiene: natura, istoria, credința, viața socială, patriotismul, simbolurile care scot în evidență specificul ucrainean, patriotismul și originea de cazac.

La Căndești, cele două doamne profesoare de limba și literatura ucraineană, Iuliana Vatamaniuc și Cosmina Maidaniuc, au ținut ca momentul dedicat lui Taras Șevcenko să reunească elevii și profesorii de etnie ucraineană în cabinetul de limba și literatura ucraineană, unde aceștia au adus un omagiu Marelui Cobzar, interpretând cântece pe versurile marelui poet.

Poet, dramaturg, prozator și artist plastic, Taras Șevcenko a fost o personalitate marcantă a lumii, un model de evoluție, de patriotism, de redescoperire a identității culturale, de autodepășire, un munte de talent, un vizionar, un adept al respectării omului de către om, un scriitor care relevă condiția femeii în acele vremuri și trage un semnal de alarmă, indirect, cu privire la dramele sociale.

Dezrobirea se realizează prin iubire, dăruire, sacrificiu și perseverență, iar acum educarea tinerelor generații este cheia spre o lume liberă, astfel încât acestea să fie capabile să-l înțeleagă „pe celălalt” prin raportarea la sine.

Claudia SEMCIUC

NEGOSTINA – SUCEAVA

Ziua de 9 martie a reprezentat prilej de mare sărbătoare culturală pentru comunitatea ucraineană din județul Suceava. Uniunea Ucrainenilor din România, Filiala Suceava, împreună cu Organizația locală UUR Negostina au organizat o manifestare amplă, prin care au fost marcați 211 ani de la nașterea poetului național al Ucrainei, Taras H. Șevcenko. Evenimentul a fost structurat pe două părți. Prima parte a cuprins slujba de pomenire, oficiată în fața bustului poetului Taras Șevcenko, de către pr. Daniel Petrașuc. A urmat ceremonia depunerii coroanelor de flori din partea inițiatorilor, a invitaților speciali și a reprezentanților autorităților locale și județene: Prefectura Județului Suceava, Consiliul Județean Suceava, Uniunea Ucrainenilor din România, Colegiul Pedagogic din cadrul Universității Naționale „Iurii Fedkovyci” din Cernăuți, Ucraina, Primăria Bălcăuți, Primăria Siret, Filiala UUR Suceava. Grupul vocal „Vocile Negostinei”, coordonat de prof. Antoneta Crainiciuc, a interpretat două cântece pe versurile marelui poet.

În incinta Școlii Gimnaziale Negostina, s-a desfășurat masa rotundă cu tema „Taras Șevcenko – Marele Cobzar al poporului ucrainean”, aceasta fiind și cea de-a doua parte a evenimentului. Președintele Filialei UUR Suceava, Ilie Sauciuc, a rostit mesajul deputatului Nicolae-Miroslav Petrețchi, președintele UUR. La eveniment, au fost prezenți cei doi subprefecți: Bogdan George Păstrăv și Camelia Damian din cadrul Prefecturii Județului

Suceava, vicepreședintele Consiliului Județean Suceava, Robu Nicolae, prof. Vasyl Protsiuk, șeful delegației Colegiului Pedagogic din cadrul Universității Naționale „Iurii Fedkovyci” din Cernăuți, Ucraina, primarul Iulian Petru Chideșa și viceprimarul Ionuț Plecan din cadrul Primăriei Bălcăuți, precum și primarul Adrian Popoiu din cadrul Primăriei Siret.

Pr. Cobziuc Mihai, consilier eparhial în cadrul Arhiepiscopiei Sucevei și Rădăuților, a transmis cuvântul Înaltpreasfințitului Arhiepiscop Calinic și a rostit o rugăciune de binecuvântare.

Prof. Mihaela Pintrijel, directorul Școlii Gimnaziale Bălcăuți, și-a exprimat susținerea pentru des-

fășurarea evenimentelor culturale în comunitatea din comuna Bălcăuți.

Câțiva profesori de limba ucraineană din județul Suceava au participat la discuții și au prezentat lucrări științifice, după cum urmează: prof. Eusebie Fraseniu, prof. Anca Știubianu, prof. Mihaela-Delia Martineac, prof. Diana Fraseniu și prof. Mihaela Carpiac.

Grupul vocal al Colegiului Pedagogic din Cernăuți a interpretat trei cântece pe versurile lui Șevcenko, în acompaniamentul a trei bandure, instrument tradițional ucrainean. Sub îndrumarea prof. Lidia Dascalu, elevii Școlii Gimnaziale Negostina au prezentat o scenetă ce ilustrează o secvență din copilăria lui Șevcenko. În încheiere, studenta Ana Șoiman a impresionat audiența, recitând versuri din creația poetică a Marelui Cobzar.

La evenimentul dedicat Marelui Cobzar, au fost prezenți membri ai Comitetului județean din cadrul Filialei UUR Suceava: Niculina Clapon, prim-vicepreședinte, Nicolae Ciocan, vicepreședinte, pr. Mihai Cobziuc, membru, Cristina Chideșa, secretar, Zircă Ianoș, membru și consilier local UUR în cadrul Primăriei Siret, și Petru Șoiman, consilier local UUR în cadrul Primăriei Bălcăuți. Evenimentul a avut drept scop principal celebrarea și promovarea moștenirii literare lăsate de Taras Șevcenko, reafirmând rolul său ca simbol al luptei pentru libertate, identitate națională și unitate spirituală.

Ilie SAUCIUC

CONSTANȚA

Sâmbătă, 8 martie, la sediul UUR din municipiul Constanța s-a desfășurat un eveniment cultural de omagiere a personalității poetului național ucrainean, Taras H. Șevcenko.

Evenimentul a reunit copii și adulți ucraineni (din familiile comunității locale de etnici ucraineni – familii mixte și cetățeni ucraineni stabiliți în municipiul Constanța) care și-au exprimat, împreună, admirația pentru Taras Șevcenko, supranumit Marele Cobzar, și pentru opera sa nemuritoare, parte integrantă a culturii poporului ucrainean.

Evenimentul a debutat cu un elogi adus lui Taras Șevcenko:

„El – eternul Cobzar al Ucrainei, acea Carte Culturală de Vizită a poporului ucrainean și a etnicilor ucraineni de pretutindeni, Condeul versurilor romantice și Peninsula lucrărilor în același gen, Omul care și-a iubit Țara mai mult decât propria viață, Modelul curajului și al Demnității – acesta a fost și rămâne Taras Șevcenko!”.

Auditoriul prezent la eveniment s-a bucurat, apoi, de un medalion literar Taras Șevcenko, realizat de secretarul UUR Constanța, Dorina Popescu. Participanții au vizionat, de asemenea, filmul documentar „Șevcenko al nostru”.

În partea a doua a evenimentului, care a marcat debutul primăverii în orașul de la Marea Neagră, toate doamnele prezente au pri-

mit o „Stea de mare” și un calendar al UUR, în semn de recunoștință pentru „gingășia prin care aduc lumii o frumusețe fără egal”.

De asemenea, Anastasia Ermacova, vocea artistică inegalabilă care și-a creat la Tomis un auditoriu solid, a oferit publicului un repertoriu muzical emoționant în limba ucraineană, despre mame și copii.

Sursa: www.uur.ro

TARAS H. ȘEVCHENKO, POETUL NAȚIONAL AL UCRAINEI, OMAGIAT ÎN FILIALELE UUR, LA 211 ANI DE LA NAȘTERE

LUGOJ – TIMIȘ

Oriunde ar trăi ucrainenii, în luna martie, îl sărbătoresc pe marele geniu al neamului lor, Taras Șevcenko. Acesta s-a născut pe 9 martie 1814, iar, după doar 47 de ani, pe 10 martie 1861, a trecut în neființă.

Cu acest prilej, la împlinirea a 211 ani de la nașterea poetului, la bustul Cobzarului amplasat în orașul Lugoj, a avut loc o manifestare organizată de Filiala Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România. Evenimentul a reunit personalități importante, printre care s-au numărat: președinta filialei, prof. Maria Szabo-Condrei, prim-vicepreședintele Vasile Drozd, reprezentantul Organizației de Tineret, prof. Gabriel Bilan, precum și președinții organizațiilor locale din Remetea Mică – prof. Ana Hrin, Petroasa Mare – prof. Maria Cubaș și Dragomirești – Maria Bejerea.

„La împlinirea a 211 ani de la nașterea marelui poet și artist ucrainean Taras Șevcenko, îi onorăm moștenirea culturală și literară, care continuă să inspire generații întregi. Șevcenko nu a fost doar un talent remarcabil al literaturii ucrainene, ci și o voce puternică în lupta pentru libertatea, dreptatea și identitate națională a ucrainenilor. Prin versurile sale pline de patriotism și dor de libertate, el a devenit un simbol al luptei pentru autodeterminare și identitate națională. Opera sa rămâne un reper esențial pentru cultura ucraineană și un exemplu de curaj în fața adversităților. Mai mult ca oricând, astăzi răsună vocea lui în războiul care se dă în Ucraina, iar mesajul său este despre reziliență și aspirație către un viitor liber și demn pentru poporul ucrainean. Noi îi cinștim memoria și reafirmăm angajamentul Uniunii Ucrainenilor din România de a susține valorile care ne definesc și pentru care a luptat marele poet ucrainean”, a afirmat președinta Filialei Timiș a UUR, prof. Maria Szabo-Condrei.

La ceremonie, au participat numeroși membri ai comunității timișene, profesori de limba ucraineană și elevi, care au adus omagiu marelui poet prin cântece și versuri. Municipality a fost reprezentată de viceprimarul Oana Sorina Tyukodi, care a declarat următoarele: „Taras Șevcenko a fost un luptător pentru neamul și poporul său, un mare iubitor al pământului ucrainean. Acest lucru reiese și din poezia «Testament», un manifest emoționant al dorinței de a păstra moștenirea strămoșească, o chemare la luptă pentru libertate și dreptate, chiar și dincolo de moarte. După săvârșirea studiilor academice, Șevcenko a înțeles tot mai profund cât de importantă este libertatea pentru cetățenii Ucrainei. De aceea, a scris poezii prin care și-a exprimat convingerile, fapt pentru care a fost exilat. Cu toate acestea, nu a încetat să lupte pentru dreptate, pen-

tru poporul ucrainean și pentru limba ucraineană. Și pentru că vă aflați la Lugoj, trebuie să menționez că acest oraș este un exemplu de multiculturalitate, unde, de secole, numeroase etnii au conviețuit în armonie și prietenie, iar când au sosit ucrainenii, Lugojul i-a primit cu brațele deschise. Ne bucurăm să avem bustul poetului Taras Șevcenko în acest parc, precum și o clasă cu predare în limba ucraineană la Liceul Teoretic „Iulia Hasdeu”. La finalul

discursului, viceprimarul a ținut să precizeze că administrația municipiului Lugoj sprijină Filiala Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România și valorile culturale pe care aceasta le promovează în rândul comunității.

Din partea învățământului preuniversitar, au răspuns „prezent” la acțiune directorul Liceului Teoretic „Iulia Hasdeu”, prof. Anda Lungu Ursulescu, directorul Școlii Gimnaziale Bârna, prof. Ionel Pentea, și directorul Școlii Gimnaziale Știuța, prof. Nicolae Benzar, care a susținut: „Acum două săptămâni, am sărbătorit Ziua Internațională a Limbii Materne, iar, astăzi, marcăm ziua de naștere a lui Taras Șevcenko. Aceste două evenimente au un numitor comun: lupta pentru limba maternă, care are o putere inegalabilă. Șevcenko a înțeles acest lucru încă din tinerețe. Provenind dintr-o familie foarte săracă, el nu a fost un om liber și a început să lupte împotriva Imperiului Țarist. Arma sa nu a fost sabia, ci pana de scris, iar cuvintele lui au fost mai tăioase decât orice lamă ascuțită. A luptat pentru limba maternă, pentru libertatea poporului său, iar visul lui s-a împlinit acum 30 de ani, când Ucraina și-a câștigat independența, dar, din păcate, acest vis a început să se destrame în urmă cu trei ani, odată cu invazia rusă și izbucnirea războiului. Însă poporul ucrainean continuă să lupte și va ieși învingător. Noi trebuie să fim alături de acest popor, alături de acest om care a visat independența”.

După intonarea celor două imnuri de stat, român și ucrainean, depunerea de coroane și luările de cuvânt, doamna Ana Bereghi, fost dascăl de limba ucraineană, a prezentat viața și opera marelui geniu al literaturii ucrainene.

„Din păcate, de trei ani consecutiv, îl sărbătorim cu mare tristețe în suflet pe luptătorul, revoluționarul democrat și artistul nostru, care a luptat pentru independență, aidoma fraților noștri din Ucraina. În creațiile sale, Șevcenko frecvent amintea cu vântul «mamă», probabil și din cauza faptului că a rămas orfan de mic. Acest lucru reiese și din următorul citat: «Pe pământul nostru nu există ceva mai frumos decât acea mamă tânără care își ține copilul în brațe». Vreau să vă mai spun că, în versurile sale, Marele Cobzar a pus accentul și asupra condiției grele și a suferinței femeilor sărace, a văduvelor și a fetelor orfane, care trudeau din greu pentru a-și câștiga existența. El a luptat pentru dreptate, adevăr și libertate”, a concluzionat Ana Bereghi.

Programul artistic specific acestei sărbători a fost prezentat de Nicoleta Hrin și susținut de grupurile „Chedrovena” din Petroasa Mare, „Moloda Nadia” din Lugoj, „Trio Hrin” din Remetea Mică și „Vesellii Ditocike” din Știuța.

Taras Șevcenko reprezintă un simbol al identității și rezistenței ucrainene, fiind o sursă de inspirație nu doar pentru Ucraina, ci și pentru comunitățile ucrainene din întreaga lume, inclusiv pentru cea din Timiș. Prin poeziile și picturile sale, el a transmis o iubire profundă față de țara sa și o dorință nestinsă de libertate și demnitate națională.

Născut într-o familie de țărani săraci, Șevcenko a reușit să depășească greutățile și să devină o personalitate culturală de renume internațional. Poeziile sale, adesea un răspuns la opresiunea țaristă, reflectă lupta neobosită pentru drepturile poporului său. Chiar și în exil, sub supravegherea strictă a autorităților țariste, el a continuat să scrie și să picteze, devenind un simbol al rezistenței și al spiritului neînfocat al ucrainenilor. Moștenirea sa culturală dăinuie și astăzi, iar, pentru comunitatea ucraineană din vestul țării, păstrarea și cinștirea memoriei lui Șevcenko reprezintă o dovadă a atașamentului față de valorile și tradițiile strămoșești.

Mihaela BUMBUC

FILIALA CARAȘ-SEVERIN

Sala Casei de Cultură din comuna Copăcele, județul Caraș-Severin, a reunit duminică, 9 martie, etnicii ucraineni care l-au omagiat pe poetul național ucrainean, Taras Șevcenko, la împlinirea a 211 ani de la naștere.

Au răspuns invitației președintelui Filialei UUR Caraș-Severin, Daniel Basaraba, prof. Delia Boambeș, directoarea Școlii Gimnaziale Copăcele, Daniel Boambeș, primarul comunei Constantin Daicoviciu, consilierii locali UUR, Ioan Șeico (comuna Păltiniș) și Ileana Ciupa (comuna Copăcele). Li s-au alăturat membrii Comitetului Filialei, precum și președinții organizațiilor Reșița, Caransebeș, Cornuțel, Zorile, precum și alți invitați.

În debutul întâlnirii, a fost ținut un scurt moment de reculegere în memoria profesorului, compozitorului și fostului președinte al Filialei Caraș-Severin, Ivan Liber. Apoi, președintele Filialei UUR Caraș-Severin, Daniel Basaraba, a vorbit despre importanța evenimentului prin prisma necesității conservării și promovării valorilor definitorii ale culturii ucrainene.

„În această zi de omagiere a lui Taras Șevcenko la 211 ani de la nașterea sa, este important să ne

amintim de Marele Cobzar, nu doar ca un poet și artist, ci și ca un simbol al rezistenței și al curajului, fiind un model al luptei pentru drepturile poporului ucrainean și a libertății”, a subliniat președintele Daniel Basaraba. De asemenea, acesta a felicitat doamnele și domnișoarele prezente la eveni-

ment, cărora le-a oferit flori, cu ocazia Zilei Internaționale a Femeii.

La rândul său, doamna director Delia Boambeș a lansat un îndemn la unitate, insistând asupra eforturilor pe care instituția pe care o conduce le face pentru susținerea copiilor ucraineni din comunitate.

Primarul Daniel Boambeș a felicitat organizatorii pentru manifestare și a propus încheierea unui parteneriat între primăria pe care o conduce și Filiala UUR Caraș-Severin, în vederea demarării unor proiecte culturale comune.

Prim-vicepreședintele Filialei cărășene a UUR, Ioan Malenovschi, a prezentat auditoriului o scurtă biografie a lui Taras Șevcenko, poetul național ucrainean. De asemenea, profesorul Ioan Rosocha a susținut o prelegere despre Cobzar.

Evenimentul a continuat cu un scurt recital de poezie, oferit de elevii Școlii Gimnaziale Copăcele și cei ai Liceului Tehnologic „Decebal” din Caransebeș. Apoi, grupul vocal al organizației Cornuțel și corul „Glasul Ucrainenilor” al Filialei UUR-Caraș-Severin au interpretat mai multe cântece ucrainene.

Sursa: www.uur.ro

TARAS H. ȘEVCHENKO, POETUL NAȚIONAL AL UCRAINEI, OMAGIAT ÎN FILIALELE UUR, LA 211 ANI DE LA NAȘTERE

FILIALA MARAMUREȘ

Duminică, 9 martie, Filiala Maramureș a Uniunii Ucrainenilor din România (UUR) a organizat, la monumentul poetului ucrainean Taras Șevcenko din municipiul Sighetu Marmăției, un eveniment dedicat împlinirii a 211 ani de la nașterea poetului național ucrainean.

La manifestare, au participat membri, reprezentanți și lideri ai comunității ucrainene din județul Maramureș, oficialități locale și jurnaliști. Evenimentul a debutat cu intonarea imnurilor de stat ale României și Ucrainei, urmată de o slujbă de pomenire, oficiată de preotul Parohiei Greco-Catolice Ucrainene din Crăciunești, Lucian Marușceac, și de ipodiatonul greco-catolic ucrainean, Lucian Hreniuc.

Au luat cuvântul: președintele Filialei Maramureș a UUR, Miroslov-Nicolae Petrețchi, prim-vice-

președintele UUR, Vasile Pasenciuc, inspectorul școlar pentru minoritatea ucraineană, Ana-Maria Covaci, primarul comunei Remeți, Ivan-Claudiu Brînzanic, directoarea Liceului Pedagogic „Taras Șevcenko”, Lucreția Semeniuc, asistent manager și consilier personal multitasking la Primăria Sighetu Marmăției, Ovidiu Nan, și reprezentantul publicației online „Salut Sighet”, Ioan Mariș.

Au urmat depuneri de flori și jerbe, copiii ucraineni refugiați în România au interpretat un cântec dedicat poetului, domnul profesor pensionar Mihai Macioca, administrator al Organizației Locale UUR Poienile de sub Munte a recitat o poezie a Marelui Cobzar, iar grupurile „Glasul Muntelui” din Poienile de sub Munte și „Rusceanka” din comuna Ruscova au interpretat un grupaj de cântece.

Prin această acțiune culturală, Filiala UUR-Maramureș și-a propus să-l omagieze, să-l comemoreze și să onoreze moștenirea artistică și literară a lui Taras Șevcenko, și, totodată, să evoce contribuția acestuia la formarea identității ucrainene și la îmbogățirea culturii poporului ucrainean.

Aniversarea lui Taras Șevcenko reprezintă, totodată, o oportunitate deosebită pentru a promova libertatea de exprimare, literatura, arta, precum și valorile prețuite în mod deosebit de Marele Cobzar.

FILIALA SATU MARE

Cea de a 211-a aniversare a nașterii poetului național ucrainean, Taras Șevcenko, a fost omagiată de către ucrainenii sătmăreni, duminică, 9 martie 2025, la bustul marelui poet, amplasat în centrul municipiului Satu Mare.

În fața unei numeroase asistențe, președinta Filialei Satu Mare a UUR, Irina Liuba Horvat, a evocat uriașa personalitate a celui care a aprins scânteia ideii unității naționale a ucrainenilor.

Mesajul marelui poet este dureros de actual și astăzi, când Ucraina trece prin momente dramatice. Eroismul armatei ucrainene, al întregului popor este un exemplu de devotament și sacrificiu pentru întreaga lume care crede în valorile libertății și democrației, a declarat doamna Irina Liuba Horvat.

La rândul său, scriitorul Felician Pop a făcut o paralelă între destinul lui Taras Șevcenko și cel al lui Maxym Kryvțov, tânărul poet ucis pe front în seara de Crăciun a anului trecut.

Din partea refugiaților ucraineni aflați la Satu Mare, a vorbit Janna Skholna, care, în cuvinte emoționante, a evocat figura marelui poet ucrainean și a subliniat ideea că Ucraina va ieși învingătoare din această grea încercare, iar invadatorii ruși vor fi îngenunchiați.

Printre cei prezenți, s-au aflat trezorerul UUR,

Vasile Buciuta, președinții organizațiilor locale din municipiul Satu Mare, Mîcula, Terebești, Agriș, Rătești, membri ai Comitetului UUR, precum și numeroși ucraineni din județul Satu Mare.

FILIALA TULCEA

În cadrul manifestărilor dedicate omagierii a 211 ani de la nașterea poetului național ucrainean Taras Șevcenko, organizația locală Tulcea a Uniunii Ucrainenilor din România a organizat o întâlnire culturală la bustul Marelui Cobzar, amplasat în rotunda din centrul municipiului Tulcea.

La eveniment, au participat Aslâ Aișe Mierlă, subprefect al județului Tulcea, Vlad Ifrim, inspector în cadrul Consiliului Județean Tulcea, grupurile vocale ucrainene „Zadunaiska Sici”, grupul fondator „Zadunaiska Sici”, grupul „Juravka”, grupul de tineri „Dunayski Sokoly” ai organizației Tulcea, precum și o delegație a Organizației locale Telița a UUR.

Ceremonia a început cu intonarea imnurilor naționale ale României și Ucrainei, urmată de depunerea coroanelor de flori la monumentul poetului. Evenimentul a continuat cu recitaluri de poezie și interpretări muzicale pe versurile lui Taras Șevcenko, evidențiind importanța operei

sale în păstrarea identității culturale ucrainene.

Taras Șevcenko este fondatorul literaturii ucrainene moderne și un simbol al renașterii naționale ucrainene. Opera sa literară are un impact profund asupra conștiinței naționale ucrainene, abordând teme precum libertatea, identitatea națională și suferința poporului ucrainean.

Uniunea Ucrainenilor din România continuă să promoveze și să păstreze moștenirea culturală ucraineană, organizând anual evenimente comemorative dedi-

cate lui Taras Șevcenko. Astfel de manifestări reflectă respectul și aprecierea față de contribuția lui Șevcenko la cultura și identitatea națională ucraineană.

FILIALA BUCUREȘTI

Comitetul Filialei București a Uniunii Ucrainenilor din România a organizat, la data de 8 martie a.c., acțiunea „211 ani de la nașterea poetului național ucrainean Taras Șevcenko”.

Deschiderea acestui eveniment cultural, important pentru ucrainenii din toată lumea, a debutat cu depunerea de coroane la bustul Marelui Cobzar din Parcul Regele Mihai I al României, pe malul lacului Herăstrău, pe Insula Trandafirilor, unde cei prezenți au cântat binecunoscutul cântec „Dumy moi” („Gânduri, ale mele gânduri”), pe versurile lui Taras Șevcenko.

Partea a doua a evenimentului – convorbiri pe tema „Receptarea poetului național ucrainean Taras Șevcenko în România”, s-a desfășurat la sediul

Filialei București a UUR, unde au luat cuvântul: prim-vicepreședintele UUR, Bogdan Moisei, coordonatorul tinerilor ucraineni din Europa, Fabian Popovici, redactorul-șef al revistei „Naș holos”, Irina Moisei,

și președintele Filialei București a UUR, Mihai Traista. Evenimentul s-a încheiat cu

un recital de muzică și poezie, susținut de brigada artistică „Edelweis Poesis” și actorii Teatrului Național Ucrainean „Ivan Franko”.

Materiale preluate de pe site-ul www.uur.ro

Din cuvântul poetului Taras Șevcenko, slujitor al Adevărului și al Frumosului

Poeziile „Somn” („Сон”) și „Satul” („Село”) au fost recitate de elevii Ruscior Adelina și Vivescu Matei, iar melodiile „A-nflorit în vale roșia călină” („Зацвіла в долині червона калина”), interpretată de Cîrstean Maria, și „Curge apa” („Тече вода”), interpretată de Odoviciuc Andra, au adus un omagiu culturii ucrainene prin muzică.

Alte două cântece au completat evenimentul cultural: „Rugăciunea mamei” („Мамина молитва”), interpretate de Boiciuc Ana-Maria, și tristul cântec ucrainean „Plutește rața pe Tisa” („Пливе кача”), compus în timpul Primului Război Mondial, renăscut și devenit cunoscut pe scară largă în timpul Revoluției Demnității din 2013-2014. A fost cântecul-simbol interpretat în timpul recviemului pentru activiștii căzuți în timpul evenimentelor de pe Maidan. În prezent, e o tradiție de a-și lua rămas bun de la soldații căzuți pe front cu acest cântec tânguitor. Melodia a fost interpretată de Diaconescu Iustina-Maria.

Elevii au ilustrat prin desene creațiile poetice ale lui Taras Șevcenko: Humeniuc Amalia a realizat un desen inspirat din „Думи мої”, Magorca Alessia a ilustrat „І досі сниться”, iar Humeniuc Eliza a creat o lucrare pe tema „Зацвіла в долині”. Alte lucrări plastice au fost realizate de către Sadoveac Denisa și Hînganu Rahela, care au ilustrat poezii precum „Тече вода з-під явора” și „Село”.

La finalul activității, profesorul Petru Șoiman a oferit elevilor participanți un mic dar simbolic: un caiet studentesc, două caiete dictando și un set de creioane colorate, încurajându-i astfel să continue să își cultive pasiunea pentru învățătură și să păstreze amintirea acestui eveniment școlar.

Activitatea a fost marcată de o atmosferă educativă plăcută, cu decor tematic care a evocat peisaje și momente din opera lui Taras Șevcenko. Elevii au fost încurajați să-și exprime gândurile și sentimentele față de opera poetului prin diverse forme de artă – muzică, poezie și desen, ceea ce le-a permis să exploreze diferite modalități de exprimare artistică.

Obiectivul principal al activității a fost să stimuleze motivația elevilor pentru a-și îmbogăți orizontul cultural și educațional, oferindu-le oportunitatea de a se conecta cu o mare personalitate a literaturii și culturii ucrainene. Prin intermediul acestei activități, elevii au fost încurajați să își valorifice aptitudinile și să participe activ la dezvoltarea lor personală și intelectuală.

Această activitate a reprezentat un succes în promovarea unui dialog între tradiții, culturi și generații, iar elevii au demonstrat, încă o dată, că arta și cultura pot fi un liant între trecut și prezent, un mod de a înțelege lumea din jur și de a construi punți de comunicare între oameni.

A fost o activitate care a demonstrat, din nou, că, deși avem iluzia că știm totul despre Șevcenko, recitarea operei sale întărește adevărul că poetul este un fenomen etern, inepuizabil și nesfârșit.

Încheiem materialul cu gândurile poetului Mykola Corsiuc publicate în articolul „Corola națiunii”, apărut în volumul „Pagini ale șevcenkianei din România”, în care criticul ucrainean prezintă unicitatea lui Taras Șevcenko drept „corolă a națiunii ucrainene, apărut ca exponent al celor mici și necăjiți, glasul căruia, iată, pe parcursul a peste un secol și jumătate stă neclintit de strajă în nenumăratele încercări ale istoriei poporului ucrainean, asemenea unui testament sau cheazăia dobândirii speranțelor, răscolește spiritele și gândurile semenilor, devenind expresia simbolică a năzuințelor acestora și, depășind prin măreție îngustele granițe ale epocii sale, transcende ca martir în imaculata sferă a sacralului și veșniciei, în planul moral al bine-lui, nutriend neostoitul interes al obștii față de neîntinatul său cuvânt bărbătesc, îmbogățind astfel viața spirituală a contemporanilor și determinându-i să-și confrunte gesturile cu semnificațiile cuvintelor sale”.

Lăcrămioara GRIGORCIUC

În ziua de 10 martie 2025, la Școala Gimnazială Bălcăuți, a avut loc o activitate extracurriculară dedicată poetului ucrainean Taras Șevcenko, o figură emblematică a literaturii și culturii ucrainene, cunoscută pentru lupta sa pentru adevăr și dreptate. Activitatea a fost organizată cu scopul de a adânci cunoștințele elevilor despre viața și opera lui Șevcenko, stimulându-le, totodată, creativitatea și spiritul de colaborare prin activități educative și artistice.

Evenimentul „Din cuvântul poetului Taras Șevcenko, slujitor al Adevărului și al Frumosului” a reunit elevi din clasele gimnaziale (coordonați de profesoara Anca Știubianu), precum și cei din clasele primare (coordonați de profesorii Narcisa Cîrstean și Petru Șoiman). Fiecare profesor a contribuit cu activități specifice, adaptate vârstei și nivelului elevilor, astfel încât întreaga activitate să fie atractivă și captivantă pentru toți participanții.

Activitatea a debutat cu prezentarea biografiei Cobzarului în limba română. Materialul PPT a fost realizat de elevii claselor gimnaziale și prezentat într-un mod accesibil și captivant, oferind un cadru necesar pentru înțelegerea profundă a contextului istoric și cultural în care a trăit poetul. Toți cei prezenți la activitate au avut astfel oportunitatea de a învăța despre viața și opera lui Taras Șevcenko, cunoscut nu doar ca poet, ci și ca pictor, prozator și luptător pentru drepturile poporului ucrainean.

Următorul moment din desfășurătorul activității culturale a constat în dramatizarea textului „Prințesa Frumusețe și Băiatul” („Царівна Краса та Хлопець”), prin care a fost redat metaforic destinul lui Șevcenko.

Durerea de altădată din copilăria poetului, suflul lui rănit au fost transpuse în versuri emoționante. Una dintre cele mai tulburătoare poezii ale lui Șevcenko despre soarta amară a copiilor iobagi este poezia „Și prețioasă și scumpă” („І золотої й дорогої”), unde soarta personală a autorului este inseparabilă de soarta orfanilor. Reflecțiile intime ale lui Șevcenko care au stat la baza ideii creatoare a poeziei au ajuns la inima publicului prin interpretarea emoționantă a versurilor de către elevul Sadoveac Marius Alexandru.

„Și încă visez...” („І досі сниться...”) a mărturisit eleva Couțun Maria, recitând această poezie în care Șevcenko, îmbinând notele de pastel cu lirismul, creionează o imagine a vieții fericite a unei familii de țărani imaginată de poet.

Mai presus de propriul destin, Șevcenko a fost preocupat de soarta nefericită a poporului său, dovadă fiind poezia „Gânduri ale mele, gânduri” („Думи мої”). Gândurile lui Șevcenko au fost singura lui avere, binecuvântarea și blestemul vieții sale. Tocmai de aceea li se adresează cu apelativul „flori ale mele, copii” și le înveșmăntează cu speranță și credință în viața liberă a compatrioților săi. Poezia pusă pe note a fost interpretată de elevele din clasa a VII-a, aducând în fața audienței o atmosferă de reflecție asupra ideii că doar încrederea într-o viață fericită și perseverența pot ajuta la schimbarea unui sistem social nedrept.

„Livada de vișini de lângă casă” („Садок вишневий коло хати”) a fost un alt moment muzical emoționant, interpretat de elevele din clasa a II-a, care au redat cu sensibilitate imaginea idilică a satului ucrainean, un loc plin de tradiție și frumusețe.

Clujenii l-au omagiat pe Taras H. Șevcenko, la 211 ani de la naștere

Filiala Cluj a Uniunii Ucrainenilor din România, în colaborare cu specializarea Limba și literatura ucraineană din cadrul Facultății de Litere a Universității „Babeș-Bolyai”, a organizat la data de 15 martie 2025 manifestarea cultural-științifică „211 ani de la nașterea poetului Taras Hryhorovyci Șevcenko”.

În debutul evenimentului, au răsunat imnurile de stat ale României și Ucrainei, după care a urmat cuvântul de salut, rostit de către președintele Filialei clujene, conf. univ. dr. Ioan Herbil, care a evidențiat faptul că anuală celebrare, în luna lui martie, a poetului național ucrainean Taras Hryhorovyci Șevcenko a devenit deja tradiție la Cluj-Napoca, precum în toate filialele și organizațiile UUR, ucrainenii din România omagiindu-l pe poetul-proroc prin diferite acțiuni și simpozioane dedicate vieții și activității sale monumentale.

Și de această dată, evenimentul dedicat Marelui Cobzar a îmbinat componenta științifică cu cea artistică, în prima parte fiind citite comunicări despre viața și opera poetului național ucrainean, iar cea de-a doua fiind dedicată recitării de poezii și interpretării de cântece pe versurile lui Șevcenko.

Astfel, prima comunicare, intitulată „Crochiu biografic al lui Taras H. Șevcenko”, a fost prezentată de către studenta Rebeca Barbu din anul III de la specializarea Ucraineană, fiind trecute în revistă momentele definitorii ale parcursului său existențial, care i-au marcat nu doar viața, ci și cariera plastică și literară.

În cea de-a doua comunicare, „185 de ani de la publicarea primei ediții a «Cobzarului» lui Taras Șevcenko”, conf. univ. dr. Ioan Herbil a vorbit despre „călătoria” volumului șevcenkian de poezii «Кобзар» („Cobzarul”), care a văzut lumina tiparului, prima dată, în 1840, cuprinzând doar opt creații: «Думи мої» („Gânduri ale mele, gânduri”), «Перебендя» („Perebendea”), «Катерина» („Kateryna”), «Тополя» („Plorul”), «Думка – Нащо мені чорні брови...» („Gând – La ce-s buni ochisorii...”), «До Осно-

в'яненка» („Către Osnovianenko”), «Іван Підкова» („Ivan Pidkova”), «Тарасова ніч» („Noaptea lui Taras”). În anul 1844, apare cea de-a doua ediție a „Cobzarului”, în care este inclus și poemul «Гайдамаки» („Haidamicii”). Tot atunci, Șevcenko scrie poemul «Сон – У всякого своя доля» („Visul – Fiecare-și are-o soartă”), o satiră usturătoare la adresa autocrației imperiale rusești, pentru care va avea de suferit tot restul vieții. În 1860, au văzut lumina tiparului, la Petersburg, două ediții ale „Cobzarului”, una în ucraineană și alta în rusă. În nemuritorul „Cobzar” al lui Șevcenko, poporul ucrainean și-a recunoscut sufletul, istoria și a întrezărit viitorul.

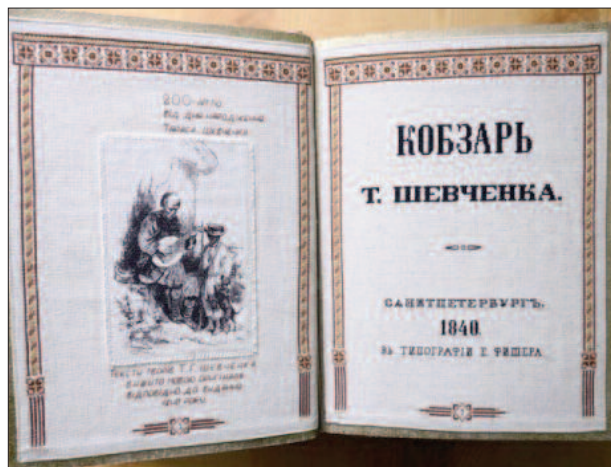
Pe lângă aceste informații, cei prezenți au putut afla faptul că, pe 9 octombrie 2013, la Academia Ostroh, a avut loc prima prezentare a Cobzarului brodat al lui Taras Șevcenko, dedicat celei de-a 200-a aniversări de la

nașterea geniului poporului ucrainean. Scriitoarea Olena Miedviedieva și designerul Anna Timoșok au creat o carte unică – au brodat toate operele lui Șevcenko din prima ediție a „Cobzarului”, din 1840. Artiste nu doar că au păstrat ortografia și fontul original al publicației, ci l-au și completat cu ilustrații – picturi din perioada de tinerețe a lui Taras Șevcenko. Lucrarea, care cuprinde opt creații lirice și șase ilustrații artistice, este încununată de un autoportret brodat al tânărului poet. Munca migăloasă și dificilă la acest proiect, potrivit autorilor, a durat mai mult de un an, fiecare pagină având dimensiunea 36,5x26 cm și cântărind 3 kg. Pentru Olena și Anna, aceasta nu este prima carte de acest gen. Ele sunt autoarele a peste 20 de cărți realizate cu ajutorul broderiei cu mărgelile și mătase, al tricotajului și al altor tehnici. Artiste mărturisesc că una dintre cele mai dificile părți a reprezentat-o munca la ilustrații: a

fost necesar să transforme picturile în scheme și să aleagă culorile care să reflecte pe deplin gama cromatică a lui Șevcenko. Un aspect interesant este că volumul este brodat folosind tehnica „stebnivka” pe un material cunoscut popular sub numele de „in sălbatic”. Acest lucru a permis stilizarea maximă a „Cobzarului” realizat manual astfel încât să semene cu o tipăritură veche.

Cea de-a doua parte, culturală, a fost un adevărat regal

de poezie și de cântece pe versurile lui Taras Șevcenko, în interpretarea oaspeților din Ucraina, oameni extraordinari de talentați și de frumoși, care l-au omagiat pe Șevcenko, deși departe de țară, cu patos și devoțiune, cu iubire și recunoștință.

Astfel, în debutul acestui segment, grupul „Meeting Point”, sub îndrumarea Iuliei Skalska, a evoluat cu următoarele cântece: Anastasia Șovtiuk a interpretat «Садок вишневий коло хати», Stanislava Ivanova, «Думи», iar Anastasia Konopațka a interpretat la violoncel „Elegia în memoria lui Taras Șevcenko”, pe muzica lui Mykola Lysenko. Cvartetului „Мальви”, sub coordonarea doamnei Natalia Hryșcenko, a interpretat cântecele «По діброві вітер віє» și «Рече та стогне Дніпр широкий» („Plânge Niprul și suspină”), precum și poezii recitate de către Natalia Hryșcenko, Tetiana Zaharova, Liubov Kriucikovenko, Iryna Șciur și Stanislava Ivanova. În timp ce răsună «Рече та стогне Дніпр широкий», toți cei prezenți s-au ridicat în picioare, în semn de omagiu adus poetului național ucrainean Taras Hryhorovyci Șevcenko. Momentului

poetic li s-au alăturat și două studente ale specializării Ucraineană, Tania Firisciuc și Anastasia Fedurean, care au recitat din lirica șevcenkiană.

Evenimentul dedicat Marelui Cobzar, prin tot ceea ce a cuprins, constituie încă o dovadă că ucrainenii trebuie să lupte pentru independența lor, pentru libertatea ucrainenilor și pentru marea lor cultură, care este apreciată în întreaga lume.

Ioan HERBIL,
președintele Filialei Cluj a UUR

O misiune, nu doar o profesie

A fi dascăl de limba maternă într-o comunitate ucraineană din Banat nu este doar o profesie, ci o adevărată misiune. În această regiune din vestul țării, departe de granița cu Ucraina, unde influențele culturale se împletesc armonios, păstrarea identității lingvistice devine esențială.

Prin educație, elevii nu doar că dobândesc cunoștințele necesare pentru a comunica în limba strămoșilor lor, ci învață și să-și prețuiască tradițiile, portul ucrainean și identitatea culturală. Ei participă cu entuziasm la festivaluri, olimpiade și diverse evenimente culturale și artistice, organizate de Filiala Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România, unde recită și cântă în limba maternă. Această implicare activă le dezvoltă abilitățile artistice și le consolidează legătura cu rădăcinile străbune.

Uniunea Ucrainenilor din România joacă un rol fundamental în susținerea educației copiilor de etnie ucraineană, oferindu-le sprijin material, logistic și cultural. Datorită acestui ajutor, clasele cu predare în limba ucraineană beneficiază de dotări moderne, precum un laborator specializat, excursii tematice în diferite zone ale țării – la Marea Neagră, în Delta Dunării – cazare gratuită la sediul Organizației locale a UUR din Lugoj, costume de scenă din Ucraina, cu modele tradiționale stilizate. De asemenea, elevii care studiază limba maternă primesc pachete cadou de Crăciun și multe alte beneficii, care le îmbogățesc experiența educațională. Însă un element cheie în păstrarea și transmiterea valorilor culturale este colaborarea cu părinții, faptul că un părinte își dorește ca fiica / fiul să urmeze acest drum, după experiența pozitivă a fratelui, confirmă impactul real pe care un dascăl de limba ucraineană îl are în cadrul comunității.

„În ciuda provocărilor prin care am trecut de-a lungul carierei mele, satisfacțiile sunt imense. Să văd cum elevii mei cresc, învață și își îmbrățișează identitatea este cea mai mare recompensă pe care un profesor o poate primi. Acesta este adevăratul sens al meseriei de dascăl, nu doar transmiterea de cunoștințe, ci și formarea unor oameni conștienți de valorile lor”.

Pornind de la această afirmație a doamnei Violeta Manzur, profesoară de limba ucraineană la Liceul Teoretic „Iulia Hasdeu” din Lugoj, vă invit să descoperiți povestea unei adevărate ambasadoare a culturii ucrainene, un dascăl care nu și-a uitat rădăcinile și care, din dragoste pentru valorile comunității, își dedică timpul elevilor săi, coordonând mai multe grupuri artistice.

Mihaela Bumbuc (M.B.): Din ce zonă a țării proveniți și unde ați debutat ca profesor de limba ucraineană?

Violeta Manzur (V.M.): M-am născut în Sighetu Marmăției și am locuit o bună parte din viață în satul Lunca la Tisa, județul Maramureș, acesta fiind locul meu natal. Din 2011, m-am mutat în Lugoj, județul Timiș. Primul meu loc de muncă, după absolvirea Facultății de Limbi Străine din cadrul Universității București, a fost în comuna Bistra, județul Maramureș, o localitate pitorească, cu o comunitate de ucraineni huțuli deosebit de prietenoasă. Mi-au plăcut foarte mult oamenii de acolo, iar copiii pe care i-am avut ca elevi erau excepționali. Îmi aduc aminte că am participat împreună cu ei la diverse concursuri, iar acea perioadă rămâne una dintre cele mai frumoase din viața mea.

M.B.: Păstrați legătura cu foștii colegi maramureșeni sau cu elevii?

V.M.: În Maramureș, predam la clasele I-IV, iar acum, când îmi revăd foștii elevi și realizez cât de frumos au crescut, uneori, cu greu îi mai recunosc. Recent, la un eveniment organizat la Liceul „Taras Șevcenko” din Sighetu Marmăției, am avut bucuria să o reîntâlnesc pe Andreea, o fostă elevă. Am recunoscut-o imediat și am aflat că lucrează la Uniunea Ucrainenilor din România, Filiala Maramureș. A fost o revedere emoționantă!

M.B.: De ce ați ales să fiți profesor de limba ucraineană, și nu de o altă disciplină?

V.M.: Am absolvit liceul în Sighetu Marmăției, unde o parte dintre anii de studiu i-am petrecut la secția de limba ucraineană de la Liceul Teoretic „Dragoș Vodă”. În clasa a XII-a, când s-a înființat Liceul Pedagogic, m-am transferat acolo. Alegerea acestei profesii și, în special, a Facultății de Limbi Străine a fost influențată de pasiunea mea pentru limba maternă, care a început să prindă contur încă din gimnaziu. Am avut norocul să o am ca profesoară pe doamna Ana Sambor, o persoană deosebită, datorită căreia așteptam cu nerăbdare orele de limba ucraineană, și am participat la olimpiade, concursuri și festivaluri organizate de comunitatea noastră. A fost o inspirație pentru mine și cred că dna profesoară Sambor m-a determinat să urmez această cale.

M.B.: Țineți legătura cu zona natală?

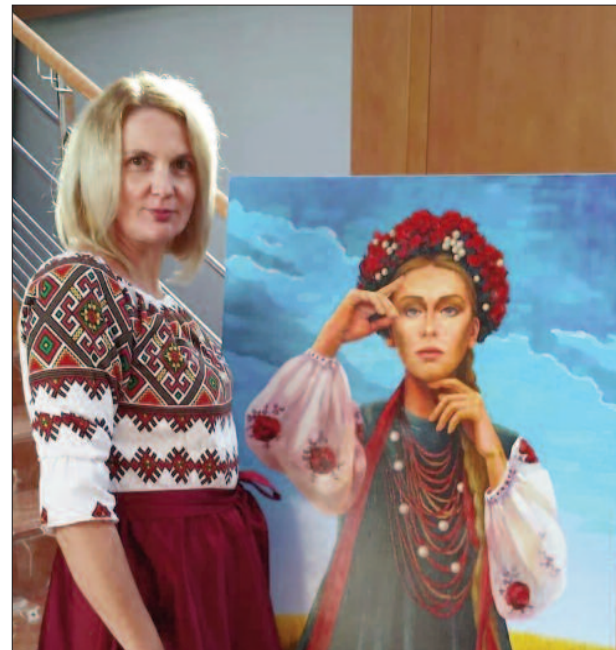
V.M.: Da, legătura mea cu Maramureșul este profundă. Am păstrat casa moștenită și revenim acolo ori de câte ori avem ocazia. Soțul meu, deși este român, iubește Maramureșul și tot ceea ce ține de cultura ucraineană. Familia mea este formată exclusiv din ucraineni, iar el este singurul român, dar cu toate acestea se implică activ și este pasionat de limba și cultura noastră.

M.B.: De ce ați ales Banatul?

V.M.: Deși în Maramureș era nevoie de profesori de limba ucraineană, în Banat, la acea vreme, nu exista nimeni care să predea la nivel liceal. La Liceul Teoretic „Iulia Hasdeu” din Lugoj erau două clase cu predare în limba ucraineană, iar inspectorul școlar împreună cu conducerea Filialei Timiș a UUR m-au rugat să vin. Am acceptat provocarea, mi-am făcut bagajele și am pornit spre necunoscut. Mi-a plăcut foarte mult Lugojul, liceul, colegii și copiii, așa că am rămas. Ca tânără debutantă în această meserie nu a fost deloc ușor să mă desprind de județul natal, de casa părintească, de colegi, prieteni și familie. Totuși, m-am adaptat repede, mi-am refăcut viața și a fost un nou început minunat. Dacă ar fi să aleg din nou, aș face aceeași alegere, fără nicio ezitare. Acum, am doi copii minunați: fiul meu, Luca, este student, iar Anastasia este „prăjiturică” familiei. Ea este extrem de isteată și implicată în festivalurile și concursurile organizate la nivelul Filialei Timiș a UUR. Îi place să recite și să cânte în limba ucraineană, nu are deloc emoții și este un copil curajos și expresiv. Dacă nu poate participa la un eveniment, este foarte necăjită, de fapt, ambii copii îmbrățișează valorile noastre ucrainene.

M.B.: Care este secretul dumneavoastră? Cum reușiți să atrageți elevii în activitățile extracurriculare și să le transmiteți valorile culturale ucrainene?

V.M.: Nu am niciun secret, dar cred cu tărie că „singura modalitate de a face lucruri frumoase este să îți placă tot ceea ce faci”. Încerc să transmit valorile identității noastre nu doar familiei mele, ci și elevilor, pentru ca spiritul culturii ucrainene să rămână viu și autentic.

M.B.: Acest lucru se reflectă în rezultatele frumoase pe care le obțineți?

V.M.: Elevii noștri participă cu entuziasm la festivaluri, cântă, recită în limba maternă și se implică în concursuri și olimpiade. Anul trecut, am avut o promovabilitate la examenul de Bacalaureat de peste 80%, ceea ce înseamnă că munca noastră dă roade. Nu este doar meritul profesorului, ci și al elevilor și al familiilor care ne susțin.

M.B.: Pe lângă activitatea didactică, coordonați mai multe grupuri de tineri interpreți, vocal și instrumental. De unde această pasiune pentru muzică, având în vedere că nu aveți studii de specialitate?

V.M.: Încă din perioada liceului, îmi plăcea să cânt la clasă, iar, mai târziu, am păstrat acest obicei cu elevii mei. Copiii din comunitatea ucraineană sunt foarte talentați. Spre exemplu, elevii de la Școala Gimnazială Darova cântă la mandoline, acordeon, vioară și vocal, iar liceenii din grupul vocal „Moloda Nadiia” din Lugoj sunt la fel de pasionați. În prezent, de coordonarea acestor tineri se ocupă profesorul Gabriel Bilan, care este și solistul formației artistice.

M.B.: Ce rol joacă Filiala Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România în activitățile pe care le desfășurați?

V.M.: Filiala Timiș a UUR joacă un rol esențial în sprijinirea activităților noastre. Fără ajutorul acesteia, multe dintre proiectele și inițiativele noastre nu ar fi fost posibile. Prin implicarea Uniunii, elevii noștri beneficiază de resurse, excursii tematice, costume tradiționale și de multe alte oportunități care contribuie la dezvoltarea lor culturală și personală. Uniunea Ucrainenilor din România, prin Filiala Timiș, are un rol fundamental în susținerea și dezvoltarea educației în limba ucraineană. Fără sprijinul său, desfășurarea activităților noastre ar fi fost mult mai dificilă. Datorită acestui sprijin valoros, dispunem de un laborator modern de limba ucraineană, echipat cu aparatură de ultimă generație. Și pe această cale vreau să adresez mulțumiri reprezentanților UUR, conducerii Filialei Timiș, colegilor și tuturor celor care își aduc un aport important în dezvoltarea tinerilor ucraineni din zona de vest a țării. Elevii noștri au oportunitatea de a participa la excursii tematice în diferite regiuni ale țării, precum Marea Neagră și Delta Dunării, beneficiind, totodată, de cazare gratuită la sediul Organizației UUR Lugoj, iar studenții, la sediul central din Timiș.

(Continuare la pagina 12)

Interviu realizat de Mihaela BUMBUC

Etapa județeană a Olimpiadei de Limba și Literatura Ucraineană Maternă

SUCEAVA

Pe data de 15 martie 2025, la Colegiul Național „Mihai Eminescu” din Suceava, s-a desfășurat Olimpiada de Limba și Literatura Ucraineană Maternă, etapa județeană. Evenimentul a fost organizat de Inspectoratul Școlar Județean Suceava și Filiala Suceava a UUR, sub coordonarea domnului Ilie Sauciu, inspector școlar pentru minoritatea ucraineană și președintele Filialei UUR Suceava.

Olimpiada a reunit aproape 80 de elevi din județul Suceava, cei mai buni cunoscători ai limbii ucrainene, care au demonstrat cunoștințe solide, dar și pasiunea și dragostea pentru limba maternă. Emoțiile elevilor au fost intense, fiecare dorind să își arate abilitățile și să obțină rezultate cât mai bune. În spatele acestor realizări, stau eforturile constante ale profesorilor îndrumători, care, cu multă dedicație și trudă, au pregătit elevii pentru această competiție importantă.

Derularea acestor concursuri școlare este esențială pentru dezvoltarea competențelor lingvistice ale elevilor, pentru consolidarea identității culturale și pentru promovarea valorilor multiculturale.

Mulțumim UUR pentru susținerea permanentă a activităților educative și culturale organizate în sânul comunității ucrainene din județul Suceava!

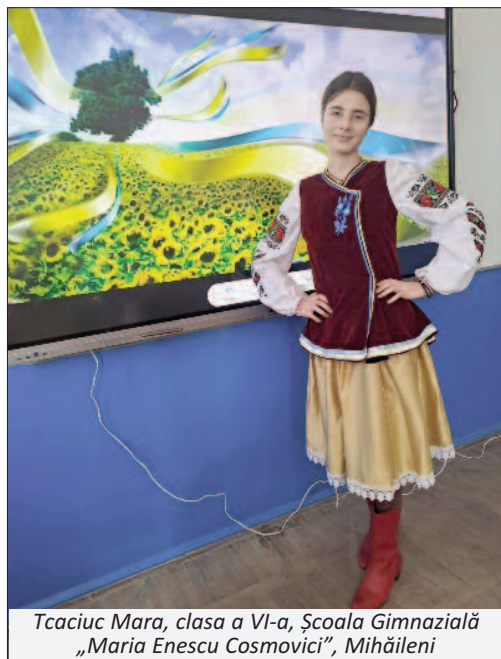
BOTOȘANI

Concursul este definit ca o întrecere, pe anumite arii curriculare, care se termină întotdeauna cu un clasament și cu acordarea unor premii celor mai buni dintre participanți.

Însă, poate nu întâmplător, termenul de concurs mai are și sensul de „ajutor, sprijin, colaborare”, așadar cele două „definiții” pot fi cumulate pentru a da naștere, în paralel cu spiritul de competitor, unui spirit de echipă menit să contureze, în timp, profilul unor învingători.

Ideea că în urma unui concurs există persoane care pierd, din punctul meu de vedere, este greșită. În primul rând, înscrierea la o competiție presupune organizare, determinare, un plan și o pregătire.

Etapa județeană la „Olimpiada de Limba și Literatura Ucraineană Maternă” s-a desfășurat la Școala Gimnazială „Maria Enescu Cosmovici” din Mihăileni, la data de 15 martie 2025, avându-l drept președinte de comisie pe

Tcaciuc Mara, clasa a VI-a, Școala Gimnazială „Maria Enescu Cosmovici”, Mihăileni

MARAMUREȘ

Liceul Pedagogic „Taras Șevcenko” din Sighetu Marmației a fost gazda etapei județene a Olimpiadei de Limba și Literatura Ucraineană Maternă, organizată de Filiala Maramureș a Uniunii Ucrainenilor din România, în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Maramureș.

Evenimentul, desfășurat în ziua 15 martie 2025, a reunit elevi pasionați de limba și cultura ucraineană, care și-au demonstrat înaltele standarde de pregătire, creativitatea și expresivitatea lingvistică. Olimpiada s-a desfășurat într-o atmosferă competitivă, reunind un număr impresionant de 128 de elevi, îndrumați, cu dăruire și profesionalism, de profesorii lor de limba ucraineană. 43 de cadre didactice din comisia de organizare au asigurat buna desfășurare a evenimentului, coordonând competițiile și gestionând fiecare aspect organizatoric, pentru a crea un cadru adecvat desfășurării olimpiadei.

Din partea Filialei Maramureș a UUR, la eveniment au participat președintele acesteia, Miroslav-Nicolae Petrețchi, și vicepreședintele Vasile Pasenciuc. Președintele filialei i-a mulțumit doamnei Ana-Maria Covaci, inspector școlar pentru minoritatea ucraineană, pentru organizarea acestei olimpiade și i-a oferit un buchet de flori, în semn de recunoștință pentru implicarea și efortul depus.

Îi felicităm pe toți participanții pentru efort și dedicare, precum și pe profesorii îndrumători ai acestora, care i-au susținut pe acest parcurs! Mult succes tuturor celor care vor reprezenta județul Maramureș la etapa națională!

TIMIȘ

Un număr record de participanți a fost înregistrat la etapa județeană a Olimpiadei de Limba și Literatura Ucraineană Maternă, desfășurată la Liceul Teoretic „Iulia Hasdeu” din Lugoj, în ziua de 15 martie. Au participat 83 de elevi din ciclul gimnazial și liceal, care studiază la școlile gimnaziale

din Știuca, Bethausen, Petroasa Mare, Bârna, Darova, precum și la Școala Gimnazială de Muzică „Filaret Barbu” și la Liceul Teoretic „Iulia Hasdeu” din Lugoj.

Un lucru extrem de îmbucurător este faptul că majoritatea elevilor doresc să-și aprofundeze cunoștințele lingvistice și literare cu atât mai mult, cu cât educația în limba maternă este esențială pentru viitorul fiecărei comunități etnice din România, fructificând o valoroasă moștenire culturală. Acesta este, de altfel, unul dintre dezideratele Filialei Timiș a Uniunii Ucrainenilor din România, care susține pe deplin învățământul în limba ucraineană și contribuie constant la dezvoltarea unor oportunități educaționale de calitate pentru tinerii ucraineni din județ.

„Sprijinirea educației în limba maternă asigură nu doar conservarea identității culturale, ci și accesul la cunoaștere într-un mod autentic și pro-

fund. În calitate de președinte al Filialei Timiș a UUR și inspector școlar de limba ucraineană la ISJ Timiș, vreau să adresez felicitări tuturor participanților, profesorilor îndrumători și organizatorilor pentru efortul depus. Astfel de competiții sunt esențiale în formarea viitorilor intelectuali și lideri ai comunității ucrainene. Ele oferă elevilor șansa de a-și îmbunătăți competențele lingvistice, de a-și exprima creativitatea și de a-și dezvolta gândirea critică. Uniunea Ucrainenilor din România sprijină educația în limba maternă și investește în viitorul tinerilor ucraineni”, a declarat prof. Maria Szabo-Condrei.

Ca de fiecare dată, Uniunea Ucrainenilor din România răsplătește efortul și performanța elevilor participanți la Olimpiada Județeană de Limba și Literatura Ucraineană Maternă și va premia nu numai elevii calificați pe primele locuri, ci și pe toți aceia care au participat la această etapă a competiției, în semn de apreciere pentru implicarea și dedicarea lor în promovarea limbii și culturii ucrainene.

Sursa: www.uur.ro

Mihăileni), Dumitraș Iuliana (clasa a VIII-a, Școala Gimnazială „Maria Enescu Cosmovici” din Mihăileni).

Elevii participanți au obținut rezultate foarte bune, câștigul fiind al tuturor, al copiilor, profesorilor și al comunității.

Mulțumim Uniunii Ucrainenilor din România pentru toată susținerea oferită învățământului în limba ucraineană!

Claudia SEMCIUC

O misiune, nu doar o profesie

(Urmare de la pagina 10)

șoara. În plus, ne-au fost oferite costume de scenă inspirate din portul tradițional ucrainean, pachete de Crăciun, premii în bani și multe alte resurse menite să sprijine păstrarea și promovarea identității noastre culturale.

M.B.: Care este colaborarea cu președinta Maria Szabo-Condrei, având în vedere faptul că este inspector de limba ucraineană la ISJ Timiș?

V.M.: Ținând cont că Maria Szabo-Condrei, președinta Filialei timișene, este, totodată, reprezentanta noastră la Inspectoratul Școlar Județean Timiș, colaborarea cu aceasta este una foarte bună. Am fost colege, am colaborat și am lucrat împreună pentru această clasă de liceu, încă de când era doar cadru didactic. Ne-am susținut și încurajat reciproc, iar acum sprijinul ei este excelent. Fiind un cadru didactic cu experiență, Maria Szabo-Condrei cunoaște provocările cu care se confruntă profesorii și elevii și lucrează constant pentru a îmbunătăți condițiile de predare. Prin colaborarea sa strânsă

cu instituțiile educaționale, a reușit să faciliteze accesul la resurse didactice, să sprijine cadrele didactice și să încurajeze elevii să își păstreze și să își dezvolte identitatea culturală. De asemenea, sprijinul său este esențial în organizarea evenimentelor și a proiectelor educaționale dedicate limbii și culturii ucrainene. Datorită implicării sale, învățământul în limba maternă a devenit mai bine reprezentat, iar elevii au obținut rezultate tot mai bune.

Uniunea sprijină tinerii, în special pe cei care studiază limba maternă, iar acest lucru este foarte important pentru conducerea liceului. Nu este deloc ușor să fii profesor de

limba maternă, având o clasă cu predare în limba maternă într-un liceu românesc. În trecut, ne-a fost greu, deoarece am pornit de la zero, iar rezultatele nu erau cele mai bune. Însă, pe parcurs, acestea au crescut, și acum avem realizări vizibile. În momentul de față, suntem priviți cu alți ochi, nu mai suntem considerați doar „clasa de minoritate” care trebuie să funcționeze, ci suntem o clasă care aduce rezultate, obține premii și performanțe. Sprijinul colegilor noștri este foarte important, iar, în prezent, nu mai întâmpinăm dificultăți nici măcar în cadrul Consiliului Profesoral, unde avem o reprezentare mai bună.

DOAMNA ÎNVĂȚĂTOARE OLIMPIA IVANICIUC

Din vremurile bune, atunci când cartea era carte, elevul era elev, iar profesorul era profesor, transcende regulile firești ale trecerii timpului și se desprinde în sus – ca energie, ca sursă de inspirație – doamna învățătoare Olimpia Ivaniciuc. De 40 de ani o cunosc eu, de 68 de ani o știe tatăl meu, așadar doamna învățătoare este un exemplu de OM care a trăit în armonie cu firescul, cu natura, cu ale ei cărți pe care le consideră sfinte. Doamna învățătoare este din Rogojesti, a rămas până astăzi în casa părintească pe care o consideră sacră, o casă înconjurată de flori, de o livadă minunată, o casă care a fost vizitată de o echipă de studenți din București, care au rămas impresionați de memoria impecabilă pe care o are doamna, de cultura ei generală, de felul în care stăpânește limbile română și ucraineană, de paradoxul prin care, într-o mână de om, poate încăpea un univers de inspirație și de cunoaștere.

De-a lungul anilor, am văzut-o implicându-se activ în toate activitățile comunității, a fost 25 de ani președinta Organizației de Femei din cadrul Filialei Botoșani a Uniunii Ucrainenilor din România, a fost un veritabil corespondent de presă, și, pe această cale, țin să-i mulțumesc pentru articolele pe care mi le-a dedicat cândva, dar, mai presus de toate, a fost și rămâne un dascăl de excepție.

Măinile și spiritul dumneaei „au modelat” mințile rogojeștenilor mei, iar mama îmi spunea că atunci când era elevă în clasa doamnei învățătoare, aceasta era atât de frumoasă, încât cu adevărat părea desprinsă din basmele românești, ucrainene, universale atât ca prezență fizică, precum și ca inteligență și ca mod de organizare a fiecărui proiect în care era implicată.

Absolventă a Școlii Pedagogice, doamna Olimpia Ivaniciuc și-a desfășurat activitatea la Școala Gimnazială Rogojesti, comuna Mihaileni, județul Botoșani, din mâinile dumneaei ieșind OAMENI MARI, capabili să facă față rigorilor școlilor de la orașe, liceelor de prestigiu și, ulterior, să răspundă cu demnitate diferitelor provocări ale vieții.

Aud, uneori, în cancelarie, la ai mei colegi care au 40 de ani și care fac parte dintre ultimele generații ale doamnei învățătoare, că dumneaei nu glumea cu limba română, cu matematica și nici cu ucraineana, dar jovială fiind glumea și în limba română și în graiul părintesc ucrainean, pe care l-a vorbit corect, pe care l-a studiat la școli înalte și despre care spune că îi este hrană pentru suflet.

Generații de elevi alfabetizați, îndrumați, ajutați să treacă de barierele impuse de așa-zisul mediu

rural, care, din punctul meu de vedere, ne-a oferit nu numai hrană sănătoasă și un aer curat, ci și un învățământ de calitate, care se vede în numărul de absolvenți de studii superioare ce au un cuvânt de spus în țara întreagă, fiind plecați din Rogojesti. A mai oferit ceva sfântul pământ natal și acel „ceva” este cel mai de preț dar al providenței, timpul. La țară, știm că „timpul avea răbdare cu oamenii”. Oare mai are?! Eu zic că mai are, de aceea îmi dă voie să re trăiesc experiența în care am avut ocazia să stau în preajma doamnei Olimpia Ivaniciuc trei zile și trei nopți, zile în care am descoperit un om deschis la suflet, o doamnă fără vârstă, care vorbea „pe limba mea” atât la propriu, cât și la figurat. Țin minte și acum, deși au trecut 22 de ani... Mama m-a condus la autocar și mi-a zis: „Vei sta lângă doamna învățătoare, vreau să știi că este, în ciuda faptului că anii dumneaei au dublul vârstei mele, mai modernă în spirit decât mine, a fost și învățătoarea mea! Să o respect și să fii atentă la tot ce zice!”.

Experiența a fost unică, doamna mi-a povestit cum, fiind singură la părinți, aceștia au alintat-o, dar, în același timp, au pus pe umerii dumneaei și o responsabilitate uriașă, de a-și face părinții mândri. Și îi face, dincolo de timp, de spațiu, de lumi! Mi-a spus despre felul în care pleca de acasă cu o căruță, indiferent de anotimp, de vreme sau de vremuri, să studieze la Siret și, mai apoi, la Radăuți, la Școala Pedagogică. Mi-a mai zis că erau puține fete admise, dar ea a reușit să spargă bariera etnică, ajungând să facă cinste școlii.

A mai spus doamna învățătoare despre durerea ei de a nu avea copii, fapt pentru care ne consideră pe toți copiii dumneaei. Și oricât de obosită ar fi, nu

poate să-și lase copiii neprimeniți și fără educație. Locurile prin care treceam erau interesante, eu mă uitam ca la niște tablouri frumos colorate, în timp ce doamna învățătoare mă scotea din sfera superficialului, explicându-mi simbolistica fiecărui motiv pictat pe casele moldovenești sau maramureșene, rolul pridvorului, al coronițelor, al culorilor în portul tradițional și câte și mai câte lucruri care mi-au rămas în memorie.

Vedeți dumneavoastră, doamna i-a fost învățătoare tatălui meu, iar tatăl meu a fost ales să-mi fie învățător mie, așadar (conform matematicii, care mi-e atât de dragă și pe care am studiat-o în liceu), indirect, doamna Olimpia Ivaniciuc mi-a transmis și mie anumite reguli și principii de bază specifice învățământului primar. Spun asta ca să vedeți cât de importantă este „o temelie” pusă bine în educația elevilor. Poate avea repercusiuni negative asupra a generații întregi dacă nu e „sănătoasă”, dar poate fi o binecuvântare a multor generații dacă susține valori autentice, cartea și nu „fila”, dacă îmi permiteți exprimarea.

Doamna Olimpia Ivaniciuc a înființat și coordonat ansamblul de dansuri și de cântece ucrainene „Rogojesteanca”, în urmă cu aproximativ 50 de ani, a fost directorul Școlii Primare Rogojesti, a cântat în corul bisericii din sat, având un respect deosebit

pentru valorile strămoșești. Nu s-a dezis de originile ucrainene atunci când peste sat au venit întemperiile ale mediocrității spirituale, a susținut și susține păstrarea identității etnice, dar, totodată, nu uită datele importante din istoria României, zile cărora le-a dedicat decenii de serbări atât de bine organizate.

Pentru că, recent, am sărbătorit Ziua Internațională a Femeii, permiteți-mi să-i urez „La multi ani cu sănătate!” și să-i mulțumesc, în numele celor pe care i-a îndrumat, pentru tot efortul depus în educarea elevilor, în sprijinirea comunității, dar, mai ales, pentru extraordinarul spirit modern, jovial, efervescent, prin care a atras tinerii studenți, care duc mai departe numele localității Rogojesti, în promovarea tradițiilor, obiceiurilor, a graiului strămoșesc, a portului tradițional, a identității culturale și etnice!

Claudia SEMCIUC

Sportul școlar, sprijinit de Uniunea Ucrainenilor din România

„Prin educație fizică și sport, copilul devine un adult sănătos care nu se va feri de efort”. Acesta este motto-ul care îl ghidează pe consilierul local UUR Bogdan Misiuc, profesor de educație fizică și sport la Școala Gimnazială „Ion Afloriei” din Izvoarele Sucevei, județul Suceava, să pregătească spre performanță două grupe de fotbal fete.

Pasiunea și capacitatea de antrenor l-au determinat să selecteze, pe grupe de vârstă, fete cu abilități și calități fizice și tehnice care să performeze într-un sport mai degrabă masculin. Astfel, sub denumirea de ACS Flacăra Bucovinei, antrenorul și fetele au participat în perioada 22-23.02.2025, la Sărmășag, județul Zalău, la competiția Cupa Fulgerul Dioșod – fotbal feminin. La categoria de vârstă 2010-2011, au participat echipele: ACS Star Junior Baia Mare 1, ACS Star Junior Baia Mare 2, ACS United Bihor, AFS Flacăra Bucovinei, SCO Jibou și Fulgerul Dioșod. La categoria de vârstă 2014-2015, au participat echipele: ACS United Bihor, Școala de fotbal Liviu Feraru, ACS Flacăra Bucovinei și Fulgerul Dioșod. La prima categorie de vârstă, echipa a obținut diploma de participare, iar, la cea de a doua, a cucerit locul III.

Rezultatele sunt merituose dacă avem în vedere că deplasarea acestor copii a început la ora 4 în dimineața zilei de 22 februarie, iar meciurile s-au disputat imediat după sosirea la locul desfășurării competiției.

Uniunea Ucrainenilor din România a asigurat transportul participanților la competiție și se mândrește cu apartenența acestora la etnia ucraineană și cu faptul că studiază limba maternă ucraineană.

În ziua de 17 februarie 2025, aceleași sportive au participat la Cupa Benedictus, desfășurată la Chiajna, obținând următoarele rezultate: ACS Flacăra Bucovinei – FC Dinamo București 8-0, ACS Flacăra Bucovinei – Concordia Chiajna 2-0 și ACS Flacăra Bucovinei – Steaua București 5-2. Aceste performanțe le-au adus participantelor locul I și, în același timp, titlul de golgeter al competiției pentru eleva Moțco Paraschiva.

Uniunea Ucrainenilor din România s-a implicat și în anii 2023 și 2024 în susținerea acestor copii, pentru participarea la Cupa Mării Negre la fotbal fete, asigurând costurile de cazare și masă pentru o săptămână pe litoralul românesc.

Ilie SAUCIUC,
președintele Filialei Suceava a UUR

Speranța și solidaritatea rămân puternice

Sub genericul „Speranța și solidaritatea rămân puternice”, la 27 februarie 2025, la sediul Filialei București a UUR, a avut loc, începând cu ora 18, întâlnirea dintre studenții Facultății de Limbi și Literaturi Străine și membrii filialei. După intonarea imnurilor de stat ale României și Ucrainei, dl Bogdan Moisei, prim-vicepreședinte al UUR, ne-a amintit celor prezenți că, pe data de 22 februarie 2025, s-au împlinit trei ani de când armata Federației Ruse a atacat Ucraina, scriind una dintre cele mai tragice pagini ale istoriei contemporane.

„Acest conflict a schimbat nu doar Ucraina și Rusia, ci întreaga lume. Este un război al suferinței, al distrămării teritoriilor și familiilor, al distrugerii și pierderii unor vieți nevinovate. Mai mult decât un conflict armat, acest conflict este o luptă între două viziuni: una bazată pe libertate, suveranitate și autodeterminare, iar cealaltă – pe expansiune și

dominație”, a mai adăugat vizibil emoționat dl Bogdan Moisei.

La cuvânt, a urmat dl Fabian Popovici, președintele tineretului ucrainean din Europa. „Este un război care ne obligă să reflectăm asupra fiabilității păcii și asupra importanței solidarității internaționale. Oricât de sumbră ar fi situația, istoria ne arată că, în cele din urmă, aspirațiile pentru libertate și demnitate umană sunt cele care înving. Sper ca acest război să se termine cât mai curând cu dreptatea de partea celor care luptă pentru un viitor liber”, a încheiat intervenția sa dl Fabian Popovici.

Mihai Hafia Traista, gazda și organizatorul acestui eveniment, și-a împărtășit impresiile, susținând că „dincolo de luptele de pe câmpul de război, vedem și o bătălie a narativelor, o confruntare între adevăr și propagandă. Ucrainenii luptă nu doar pentru teritoriile lor, ci și pentru dreptul de a-și de-

cide propriul viitor, iar lumea, prin sprijinul pe care-l oferă, recunoaște că acest război nu este doar al Ucrainei, este și o probă a valorilor fundamentale ale umanității”, a conchis în finalul alocuțiunii sale președintele Filialei București a UUR, arătând tinerilor studenți și numeroasei asistențe standul pe care erau așezate zeci de volume din cartea publicată recent de domnia sa, la editura RCR Editorial, „Eroii nu mor niciodată”.

În cuvântul lămuritor, de la începutul cărții, Mihai Hafia Traista își informează fanii și cititorii: volumul „cuprinde 155 de medalioane ale scriitorilor, jurnaliștilor, actorilor și cântăreților din Ucraina, și nu numai, uciși în timpul invaziei pe scară largă din Ucraina de către Federația Rusă”.

Traian CHIRICUȚĂ

Festivalul-Concurs de ouă încondeiate

Rogojeștiul, patria copilăriei mele, a fost gazda Festivalului-Concurs de Ouă Încondeiate, Ediția a IX-a, 22-23 martie 2025, iar comuna Mihăileni a devenit astfel, timp de două zile, „un centru etnografic”, datorită acestei îndeletniciri a etnicilor ucraineni de a transforma oul în „operă de artă”. Instituțiile care au ridicat această întâlnire la rang de eveniment județean, la loc de cinste în calendarul etnografic botoșănean, au fost Parohia „Nașterea Maicii Domnului” din Rogojești, Consiliul Județean Botoșani, Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Botoșani, sub îndrumarea doamnei Daliana Bejan, o colaboratoare a noastră de multă vreme, căreia am avut privilegiul de a-i fi profesoară de limba română, ceea ce m-a făcut să fiu obiectivă în observarea evenimentului.

Sâmbătă, 22 martie 2025, de dimineață, toate femeile din Rogojești, frumos găsite, în portul tradițional cusut cu migală de bunicile și străbunicile noastre, s-au adunat la biserica din sat, s-au închinat și au început să încondeieze ouă, așa cum o fac de peste o sută de ani.

Festivalul-Concurs de Ouă Încondeiate a adus și oaspeți de seamă din județul vecin, Suceava, meșteri populari de excepție, unele dintre doamnele cu acest titlu având rădăcinile în Rogojești, fapt pentru care se întorc cu bucurie, cu emoție, cu nostalgie față de trecerea timpului.

Amintirile inundă parcă fiicele satului, care știu că postul Paștelui reprezintă un prilej de reîntâlnire într-un context aplecat spre sacralitate. A încondeia un ou înseamnă a picta pe acesta simboluri divine ale nașterii sau renașterii naturii și ale firii omenești, dar și ale Învierii Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Se pictează, se pictează și iar se pictează, iar această simbolistică a încondeierii este ritualică, precum și ritualul în sine, deoarece culorile au anumite semnificații ce merită menționate și analizate.

Pregătirea ouălor se realizează cu grijă, la mijlocul Postului Mare, coaja se spală, apoi se șterge bine cu oțet pentru degresare, numai astfel vopseaua va rămâne uniform pe întreaga suprafață. Oul se golește de conținut printr-o tehnică specială. Se introduc, apoi, într-o baie de vopsea galbenă. Culorile tradiționale roșu, galben, maro, mai nou, verde și albastru, negru și alb se fixează cu ajutorul unei unelte tradiționale numite chișiță.

Fiecare culoare corespunde unor simboluri creștine, dar cum creștinul este în simbioză cu natura, și culorile au diferite semnificații în raport cu ceea ce ne înconjoară. Negrul este simbolul eternității, ce exprimă durerea pricinuită de răstignirea nedreaptă a Mântuitorului Iisus Hristos. Roșul este simbolul sângelui Mântuitorului vărsat pe cruce, dar și un simbol al vieții, al focului purificator. Verdele este simbolul naturii, al speranței, al reînnoirii firii umane, al speranței în „Omul Nou”, care duce firea umană mai presus de latura pământească. Albastrul este simbolul sănătății, al seninătății, al vitalității, al victoriei împotriva întinericului, al apei. Maroul este simbolul pământului roditor, subliniază legătura țaranului cu natura.

Nu doar culorile fac parte din arta încondeierii ouălor, ci și liniile: cea dreaptă, verticală, simbolizează viața; cea orizontală – limita, moartea; linia dublă simbolizează eternitatea; dreptunghiurile – cunoașterea; iar linia ondulată curgerea apei – purificarea. Spirala are o simbolistică aparte, aceea a timpului, a eternității, în timp ce dubla spirală simbolizează legătura între moarte și viață. Aceste simboluri se regăsesc și pe costumele tradiționale despre care vă aminteam mai sus.

Sâmbătă, 22 aprilie 2025, biserica și-a deschis porțile femeilor satului, și nu numai, care au avut prilejul de a se reîntâlni și de a aplica acest ritual umăr la umăr, pentru că așa își duce satul mai departe crucea, umăr la umăr. Eventualele dispute din viața cotidiană, unele animozități, au dispărut ca prin farmec, și toată lumea „a fost una”, sub un soare strălucitor ce ocrotea activitatea.

Festivalul nu este numai un simplu eveniment de acest gen ci, inspirați fiind de marele Sadoveanu, putem afirma că este un pergament al vieții participanților, care surprind în mod autentic emoțiile meșterului popular, care mereu sacrifică, pe lângă timp, frânturi de viață, pentru a-și desăvârși opera.

Menționăm prezența, la aproape 90 de ani, a doamnei Aurora Giuraniuc, cea mai în vârstă dintre concurente, un spirit care poartă pe umeri durerea pierderii soțului și a fiului, dar care trăiește demn și se bucură de fiul rămas alături, de pădurarul Niculaie Giuraniuc, de nora Lăcrămioara și de nepotul artist, care, tocmai în Iași, își arată darul primit, arta frumosului, fiind fotograf profesionist în capitala Moldovei.

Festivalul reprezintă o reîntâlnire a fiicelor și a fiilor satului, „o depănare” a firului timpului, o încondeiere, încifrare a vieții fiecărui participant. Vedeți dumneavoastră, lumea satului e lumea poezilor.

O întâlnim pe meșterul popular Rodica Giuraniuc, o doamnă care împărtășește atâta frumusețe în jur prin spiritul său și prin lucrul mâinilor sale, după cum puteți observa în imagini. Doamna Rodica Giuraniuc nu are copii, dar

are sute de ucenici, sute de elevi care îi calcă pragul și cărora le calcă, la rândul său, pragul clasei, deoarece este o colaboratoare a școlii noastre, o parteneră a UUR Filiala Botoșani, nelipsită de la evenimentele dedicate etnografiei.

Doamna Viorica Semenciuc, cu o activitate bogată în UUR, Filiala Botoșani, a venit la eveniment cu inima deschisă și cu ouă de rață atent lucrate. Chiar dacă e întristată de numeroasele pierderi de oameni dragi din acest an, mătușă și unchi plecați dincolo de nouri, chiar în luna martie, doamna Viorica și-a găsit puterea de a socializa, de a-și prezenta costumele moștenite de la bunici și părinți. Am fi mai săraci fără amintiri, fără familie, fără costumele moștenite de la cei dragi, fără ritualurile primite în dar, care depășesc granițele timpului.

Doamna Dorina Coriciuc, alături de gemenii George și Georgiana, încă din copilărie, a scris ouă, după cum menționează la această întâlnire. Atât la școală, unde a predat câțiva ani, cât și acasă a încercat să le insufle copiilor și elevilor săi nu numai tehnica încondeierii oului, ci și semnificația acestei activități. Știu că mi-a pus și mie în mână chișița și astfel am învățat simboluri și semnificații.

Silvia Coriciuc, mama lui Tudor Coriciuc, reprezintă un exemplu de implicare, de dăruire pentru noile generații, deoarece cu migală a reușit să încondeieze, în acest post duhovnicesc, un coș mare cu ouă, ducând mai departe tradiția.

Elena Bohaiciuc, mamă de trei feciori și a unei doamne educatoare, ucraineancă veritabilă, vestită pentru felul în care știe toate ritualurile transmise prin viu grai în satul nostru, a fost prezentă și a încondeiat excepțional un ou de struț, pe care l-a împodobit cu forme și culori specifice legăturii dintre om și natură, cunoașterii, măreției lui Dumnezeu în fața condiției umane efemere.

În centrul atenției, făcând parte din juriu, a fost meșterul popular Celica Nistor, care a închistrit un ou de struț și a dat titlul lucrării „Bundița și Cămașa

de Rogojești”. Cum să nu te bucuri când vezi filon autentic izvorând din mâinile alor noștri?

Am avut bucuria să-l văd în juriu și pe colaboratorul nostru, Gabriel Scalski, artist și meșter popular renumit.

Mulțumim meșterilor populari pentru că au ridicat oul și Omul la loc de cinste: Rodica Boiciuc din Bălcăuți, Suceava; Minorica Candrea din Dorna Candrenilor, Suceava; Lucica Pop din Vatra Dornei, Suceava; Viorica Semeniuc din Moldovița, Suceava și tuturor celor care s-au implicat în această activitate.

Pe lângă festivalul-concurs, am avut parte și de o lansare de carte, la Casa Praznicală a Parohiei „Nașterea Maicii Domnului” din Rogojești, și anume „Meșteșugul ouălor încondeiate din zona etnografică a Botoșanilor”, lucrare coordonată de către organizatori.

Întreaga comunitate a avut parte, sâmbătă, la ora 12:30, de un recital de pricesne din partea grupului vocal „Flori de plai botoșănean” al Școlii Populare de Arte „George Enescu” din Botoșani, profesor coordonator Alexandra Trofin Ojog, și a artiștilor Denisia Georgiana Sănduleac și Didi Cojocaru.

Secțiunea dedicată copiilor a avut loc duminică, 23 martie 2025, ora 11:00. Elevii ucraineni ai Școlii Gimnaziale „Maria Enescu Cosmovici”, au participat cu emoții constructive la acest concurs, obținând rezultate remarcabile: Ivaniciuc George Marian, clasa a VI-a, premiul pentru cel mai autentic costum popular; Danciuc Vlad Ștefan, clasa a VI-a, premiul pentru modelul arhaic cel mai reușit; Ivaniciuc Elena Anastasia, clasa a VIII-a, premiul al III-lea; Botez Anastasia Sara, clasa a VIII-a, mențiune; Coste Anastasia Andreea, clasa a VIII-a, mențiune. Îi felicităm și le transmitem, pe această cale, că suntem mândri de ei.

Tot mândri suntem de elevii noștri care au participat la acest festival-concurs cu inima deschisă și ne-au reprezentat onorabil: Hleucă Teodora, clasa pregătitoare; Huțuleac Ștefan, clasa pregătitoare; Ciripaniuc Vladimir, clasa I; Huțuleac Natalia, clasa a III-a; Danciuc Alexandra, clasa a IV-a; Antica Carla, clasa a VIII-a; Dumitraș Iuliana, clasa a VIII-a.

Împreună, ne-am bucurat de o a doua etapă a recitalului de pricesne, duminică, 23 martie 2025, de la ora 13:30, unde am fost impresionați de: Elisabeta Șermet, Ionela Prîsniac, Andreea Macuc.

Mulțumirile noastre se adresează întregii comunități, organizatorilor, dar și preotului Ioan Rus, care, deși nu-și are rădăcinile pe meleagurile noastre, a reușit atât de bine să se adapteze vremii și vremurilor, scoțând în evidență tot ce are satul mai frumos și mai bun.

Cu speranța că vă veți bucura de imagini, că împreună vom aștepta, cu liniște și cu emoție, Sfânta Sărbătoare a Învierii Domnului nostru Iisus Hristos, vă adresez îndemnul de a privi imaginile și de a vă aminti sau reaminti de copilăria din casa bunicilor, de meșteșugul încondeierii ouălor, de legătura dintre divin și omenesc, dintre „Sus și jos”, dintre „om și Fiul Omului”, dintre întreaga natură și latura spirituală a existenței.

Claudia SEMCIUC

Zilele premergătoare sărbătorilor pascale

Primăvara a sosit cu zile calde, cu cer senin, iar soarele strălucește cu mai multă încredere, cu mai multă putere peste noi. Este perioada dezmoștirii tuturor vietăților, a pământului înghețat după o iarnă blândă aici la noi, în Bucovina, și mai ales aici, în Negostina, județul Suceava. Dacă e primăvară, anotimpul reînvierii, oamenii așteaptă cu nerăbdare Sărbătorile Pascale, așteaptă Învierea Domnului Iisus Hristos, Cel răstignit nevinovat pe cruce.

Cu mare bucurie sunt întâmpinate respectivele sărbători, anul acesta pe 20 aprilie, iar oamenii se pregătesc din timp. Mai întâi, ies prin grădini, pentru a începe munca agricolă de plantare și însămânțare. Ca orice om gospodar, și cei din Negostina, majoritatea ucraineni, se pregătesc să întâmpine sărbătorile cu gânduri bune, frumoase și senine, pregătind cele necesare. Grădinile trebuie să fie plantate, mai ales straturile cu legume și zarzavaturi, până în Săptămâna Mare, Săptămâna Patimilor. După obicei creștinesc, în Săptămâna Mare, nu se mai iese în grădină, pentru a lucra pământul, se spune că este păcat, mai ales începând de miercuri, iar ucrainenii din Negostina au moștenit acest obicei străbun și îl respectă cu sfințenie.

Vreau să amintesc puțin despre zilele din Săptămâna Mare, Săptămâna Patimilor Domnului Iisus Hristos. Dacă luna și marțea se mai iese pentru finalizarea unor lucrări agricole, începând de miercuri este păcat și nu se mai lucrează decât la treburile gospodărești.

Miercurea, gospodinele ucrainence pregătesc diferite copturi dulci specifice: prăjituri, checuri, foi pentru a le umple cu diferite creme.

Joi este ziua când se face pasca și cozonacul. La noi, în Negostina, pasca se face numai din aluat gustos, frământat cu stafide. În tavă rotundă, se așază aluatul dat cu sucitorul, în jur, se pune un brâu împletit în două, iar, la mijloc, se pune aluat în formă de cruce, tot răsucit în două, se unge cu ou după ce a crescut și se pune la copt. Această pască se taie în formă de cruce și se așază apoi în mijlocul coșului, alături de alte bunătăți pregătite, care va fi sfințit în Noaptea de Înviere. Tot în ziua de joi, se vopsesc și ouăle roșii, „pesanke”. Se pregătește o fiertură din coji de ceapă, mai ales de cea roșie,

unde se pun ouăle fierte. Se folosește și zeama de la sfeclă roșie, unde se adaugă puțină sare și niscai oțet. Se lasă până a doua zi ca să pătrundă bine culoarea și astfel ies ouă roșii naturale, fără chimicale, iar după ce s-au uscat se șterg cu o coajă de șorici de porc, ca să strălucească.

Vinerea este ziua pentru finalizarea curățeniei în casă: măturat, scuturat, aspirat, schimbat așternutul, care trebuie să fie foarte curat, chiar nou, dacă se poate, pentru această mare sărbătoare.

Sâmbăta, la bucătărie, se pregătesc tradiționalele sarmale, care se înfundă la cuptor, cine mai are, dar se mai ajută între vecini, că nu toți au desființat cuptoarele. De asemenea, se pregătesc și alte bucate tradiționale: drob de miel, caș proaspăt, cârnați, diferite salate, sfeclă roșie cu hrean. Sâmbătă seara, după ce totul este curat și pregătit, se aranjează coșul pentru sfințit, iar, în mijlocul acestuia, deasupra, mereu trebuie să fie un miel făcut din unt sau margarină. Acest miel este o tra-

diție la noi, iar cel mai bine știe să-l modeleze o bună pricepută care a moștenit pasiunea din străbuni. Este simplu de modelat, dar nu oricui îi iese frumos, trebuie lucrat într-o farfurie cu apă și cu mâini dibace. Eu mă bucur de ajutorul nepoțelului meu, lustin, căruia îi place să-mi fie alături la prepararea copturilor pentru diferite sărbători.

Între timp, tot în Săptămâna Mare, oamenii merg și la biserică, cum o fac, de altfel, pe parcursul întregului post, și participă la diferite procesiuni creștine, ortodoxe. Primăvara este frumoasă, este anotimpul mult așteptat, este anotimpul marilor speranțe, iar zilele premergătoare Sărbătorilor Pascale, Sărbătorii Învierii Domnului Iisus Hristos sunt foarte importante pentru sufletul omului, și, dacă sunt respectate cu sfințenie, atunci bunul Dumnezeu se milostivește asupra noastră, a tuturor.

„Hristos a înviat!”.

Felicia GRIGORAȘ,
Negostina

Concursul de recitare a poeziei ucrainene, la Cândești (Botoșani)

Joi, 27 martie 2025, a fost o zi emoționantă atât pentru copiii de etnie ucraineană din județul Botoșani, cât și pentru părinții care le-au pregătit ținutele cu atâta migală, pentru profesorii care au contribuit la viziunea acestora asupra recitării și pentru cadrele didactice care i-au evaluat, deoarece s-a desfășurat etapa județeană a „Concursului de recitare a poeziei ucrainene”, la Școala Gimnazială Nr. 1 Cândești.

La ora 10:00, în corpul C al școlii sus-menționate, a început „Concursul de recitare a poeziei ucrainene”, organizat de către Uniunea Ucrainenilor din România în colaborare cu: Inspectoratul Școlar Județean Botoșani, Școala Gimnazială Nr. 1 Cândești și Școala Gimnazială „Maria Enescu Cosmovici” din Mihăileni.

Domnul Paul Bilocopetiuc, inspector școlar responsabil cu monitorizarea elevilor și a profesorilor care își desfășoară activitatea în școlile unde există elevi de etnie ucraineană, a ținut o alocuțiune cu privire importanța studierii limbii materne, a prezentat istoricul concursului, etapele și mai ales la aspectele care vor fi evaluate: corectitudine, expresivitate, accent, lectură corectă a unui text la prima vedere, prezentarea adecvată a costumului. În același timp, domnul inspector a felicitat doamnele profesoare de limbă ucraineană, Iuliana Vatamaniuc și Cosmina Maidaniuc, pentru felul în care s-au implicat

în pregătirea concursului și a adresat mulțumiri doamnelor directori Simonica Fercalo și Elena Cobzaru pentru organizare.

Doamna profesoară Claudia Hrinciuc a prezentat copiilor importanța genului liric în literatura universală și a pus accent pe temele și motivele literare prezente în poezia ucraineană, pe elementele eului liric care scot în evidență identitatea ucraineană. Conceptul de artă poetică a fost subliniat atât pentru creațiile specifice limbii române, cât și pentru cele din limba ucraineană, promovându-se astfel originalitatea, subiectivitatea, estetica

și ideea prin care poezia are valențe de „cântec încăpător”, „creație pură”, „simbioză dintre natură și om”.

Elevii participanți la concurs s-au arătat deschiși spre dialog, spre colaborare și s-au prezentat foarte bine în fața juriului.

Participanții au fost: Martiniuc Lucas, Giuraniuc Matei, Hleucă Teodora, Mihailiuc Robert – clasa pregătitoare; Danciuc Antonia – clasa I; Maxim Andra, Honceru Maria, Ruși Ioana, Ivanciuc Sharon – clasa a II-a; Huțuleac Ștefania, Tonac Alessia Maria – clasa a III-a; Amarie Alessia Maria, Maxim Maia, Leonte Alessia, Danciuc Alexandra, Tonac Denis, Vătui Larisa, Pristavu Medeea, Sofroni Andreea – clasa a IV-a; Apreutesei Erica, Apreutesei Patricia, Bordianu David, Pupăză Ana Maria, Rîmbu Miruna, Hrinciuc Daria, Olaru Miruna, Puiu Loredana – clasa a V-a; Anițulese Claudiu, Danciuc Vlad, Ivaniciuc George, Tcaciuc Mara – clasa a VI-a; Leonte Denisa, Ivaniciuc Bianca, Munteanu Naomi, Botez Alessia, Dumitraș Iuliana, Ivaniciuc Elena – clasa a VIII-a.

Elevii din județul Botoșani care s-au calificat la etapa națională a „Concursului de recitare a poeziei ucrainene”, obținând Premiul I la etapa județeană sunt: Hleucă Teodora – clasa pregătitoare, Școala Gimnazială „Maria Enescu Cosmovici”; Danciuc Antonia – clasa I, Școala Gimnazială „Maria Enescu Cosmovici”; Honceriu Maria – clasa a II-a, Școala Gimnazială Nr. 1 Cândești, Tonac Alessia, Școala Gimnazială „Maria Enescu Cosmovici”, Danciuc Alexandra – clasa a IV-a; Hrinciuc Daria – clasa a V-a, Școala Gimnazială „Maria Enescu Cosmovici”; Tcaciuc Mara – clasa a VI-a, Școala Gimnazială „Maria Enescu Cosmovici”; Ivanciuc Bianca – clasa a VII-a, Școala Gimnazială Nr. 1 Cândești; Ivaniciuc Elena – clasa a VIII-a, Școala Gimnazială „Maria Enescu Cosmovici”.

Claudia SEMCIUC

ÎNVIEREA DOMNULUI

„Hristos a Înviat din morți
Cu moartea pre moarte călcând
Și celor din morminte
Viață dăruindu-le.”

(Troparul Învierii Domnului)

An de an, obișnuim să mergem la biserică în Noaptea de Înviere, ținând o lumânare în mână și luând „lumină” de la biserică, pentru a o aduce acasă. Cântăm cu toții, preț de câteva minute, Troparul Învierii, spunându-ne între noi și vecinilor că am adus lumină...

Am învățat să facem aceste gesturi din copilărie, însă asemenea multor altor gesturi pe care le facem doar pentru că „așa se face”, poate că ne gândim prea puțin la rostul și însemnătatea acestor lucruri.

De ce a Înviat Hristos? Ce înseamnă pentru noi faptul că Hristos Domnul a Înviat? A înviat Hristos, pentru a mai face încă o minune? Oare nu erau suficiente minunile salvării până atunci?

Întâi de toate, Hristos a Înviat, pentru că Dumnezeu fiind, moartea nu putea să-l țină.

În al doilea rând, Învierea Mântuitorului are o însemnătate și un înțeles profund pentru noi. Învierea Lui Hristos este o șansă și o chemare să „înviem” și noi la o viață nouă.

Noi, creștinii, am ținut post, unii 40 de zile, alții, doar prima și ultima săptămână sau doar ultima. Alții însă nu au postit, dar au venit la Biserică să cânte Troparul Învierii împreună cu preoții și ceilalți creștini participanți la Slujba Învierii Domnului. Cei care am ținut post, am făcut eforturi să ne abținem de la tot ceea ce dăunează sufletului.

Învierea Mântuitorului este garanția învierii noastre: „Și dacă Hristos n-a înviat, zadarnică este atunci propovăduirea noastră, zadarnică și credința voastră...” (1 Cor. 15, 14).

Înviat din morți, Mântuitorul S-a arătat mai întâi femeilor mironosițe, S-a arătat apoi Sfinților Apostoli, de față fiind și Toma, pe care l-a încredințat de faptul Învierii, S-a arătat lui Luca și lui Cleopa în drumul spre Emaus, s-a arătat la cei peste cinci sute de frați (credincioși), S-a arătat lui Pavel pe drumul Damascului. Apoi, mormântul gol și înfășurăturile trupului și mahrama care fusese pe capul Mântuitorului, pe de o parte, și cuvintele îngerului de la mormânt, spuse femeilor mironosițe: „Nu vă înspăimântați! Căutați pe Iisus Nazarineanul, Cel răstignit? A înviat! Nu este aici. Iată locul unde l-au pus. Dar mergeți și spuneți ucenicilor Lui și lui Petru că va merge în Galileea mai înainte de voi; acolo îl veți vedea, după cum v-a spus” (Marcu 16, 6-7), pe de altă parte, toate acestea sunt dovezi clare ale adevărului Învierii Mântuitorului.

Sfânta noastră Biserică preamărește Învierea prin cântări de o frumusețe de neegalat, arătându-ne roadele duhovnicești ale Învierii Domnului și bucuria sfintei sărbători: „Acum toate s-au umplut de lumină și cerul și pământul, și dedesubt...”.

Cerurile după cuviință să se veselească și pământul să se bucure; să prăznuiască toată lumea

cea văzută și cea nevăzută Învierea lui Hristos, „Izvorul Vieții”. Învierea lui Hristos a adus bucurii întregii creații a lui Dumnezeu. Omul s-a împărțășit de faptul Învierii atât cu trupul, cât și cu sufletul: învierea cu trupul la obșteasca înviere, iar învierea cu sufletul la Taina Spovedaniei, în care omul înviază din moartea păcatului mărturisit preotului duhovnic și iertat de Dumnezeu prin cuvintele: „Te iert și te dezleg de păcatele tale!”.

Învierea noastră cu sufletul se petrece mai întâi în Taina Botezului, în care suntem iertați de

păcatul strămoșesc, iar, mai apoi, în Taina Spovedaniei. Botezul este Sfânta Taină care, prin înțeparea în apa cristei, preînchipuie moartea, îngroparea, petrecerea celor trei zile în mormânt și apoi Învierea Mântuitorului. Botezul și Sfânta Taină a Cununii consolidează viața de familie în duhul iubirii între membrii ei și al iubirii membrilor ei, îndreptată clipă de clipă către Dumnezeu. În acest duh părinții trebuie să-și crească și să-și educe copiii dăruți lor de Dumnezeu, printr-o creștere potrivit poruncilor dumnezeiești.

În viața de familie are loc bucuria nașterii de copii, dar și durerea morții membrilor familiei la vârste diferite. Întristarea până la lacrimi pentru cei trecuți în veșnicie este firească, îndreptățită, dar, cum scrie Sfântul Apostol Pavel, această întristare trebuie să fie împletită cu credința și nădejdea în învierea noastră de care ne-a încredințat Mântuitorul prin Învierea Sa (I Tesaloniceni 4, 13-18).

Praznicul Învierii Domnului este sărbătoarea vieții, a vieții după moartea cu trupul, a vieții după învierea din moartea păcatului mărturisit și iertat prin Sfânta Taină a Spovedaniei. Ne împărțășim de această viață, adusă de Învierea Domnului, prin împărțășirea cu Trupul și Sângele Domnului, în Sfânta Taină a Euharistiei Care este Însuși Mântuitorul Iisus Hristos, „Pâinea Vieții” (Ioan 6, 35).

Viața la care suntem chemați noi, credincioșii, în urma jertfei și Învierii Mântuitorului nostru Iisus Hristos cuprinde omul în întregime: trup și suflet atât în veacul de acum, cât și în celălalt. Suntem chemați la o viață de sfințenie atât a trupului, cât și a sufletului: „Slăviți, dar, pe Dumnezeu”, scrie Sfântul Apostol Pavel, „în trupul vostru și în duhul vostru, care sunt ale lui Dumnezeu” (I Corinteni 6, 20).

De aceea, în lumina adevărului care izvorăște din Învierea Domnului, să ne străduim a ne purta ca fii ai vieții, nu ai morții, pentru că suntem fii ai luminii, și nu ai întunericului. Să urmărim cuvintele sfinte: „Cel ce voințe să iubească viața și să vadă zile bune să-și oprească limba de la rău și buzele sale să nu grăiască vicleșug; Să se ferească de rău și să facă bine; să caute pacea și s-o urmeze” (I Petru 3, 10-11).

Să alungăm orice neînțelegere dintre noi, îngăduindu-ne unii pe alții cu dragoste, silindu-ne să păstrăm unitatea Duhului întru legătura păcii (Efeseni 4, 2-3).

Rog pe Bunul Dumnezeu ca sărbătoarea Sfințelor Paști să o trăiți cu pace și sănătate întru bucuria mântuirii!

Hristos a Înviat!

Pr. Mihai COBZIUC

Responsabilitatea pentru opiniile exprimate în paginile *Curierului ucrainean* revine, în exclusivitate, autorilor.

Redacția nu-și asumă obligațiile legate de conținutul materialelor și nu returnează articolele nepublicate.

CURIERUL UCRAINEAN

Strada Radu Popescu, nr. 15,
sector 1, București

Telefon: 021.222.0724,

Tel./fax: 021.222.0737

E-mail:

curierul.ucrainean@uur.ro

Redactor-șef:

Ioan Herbil

Redactor:

Ștefania Pietreanu

Tehnoredactare și culegere:

Ștefania Pietreanu

Tiparul executat la

Tipografia

„RCR PRINT”

ISSN 1223-5210